28ՐԴ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 7613 10 ՄԱՅԻՍ 1911 ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ

23 Mai 1911 28me année N. 7613 نومرو ۷۶۱۳ ۱۰ مایس ۱۳۲۷ صالی

ԱՐԵՒԵԼՔ

ԽՄԲԱԳՐԱՊԵՏ՝ Ե. ՕՏԵԱՆ

ՀԻՄՆԵԱԼ 1883ԻՆ FONDÉ EN 1883 تاریخ تأسیسی ۱۸۸۳ پازارایرتسندن ماعدا هرکون نشر اولنور

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ԳԱՐԵԳԻՆ ՊՕՅԱՃԵԱՆ
Կ. ՊՈԼԻՍ - ԳԱԼԱԹԻԱ

آره‌ولك
یومی وسیاسی غزته
صاحب امتیاز ومدیری قره‌کین بویاجیان
درسعادت غلطه
ابونه فیاتلری پوسته اجرتیله برابر ولایات ایچون سنه‌لکی ۱۰۰ آلتی آیلغی ٥٤ غروشدر.

Բաժանորդագիր.	Տարեկան	Վեցամսեայ
Գաւառներու	» 100	» 54 ղրուշ
Արտասահման	» 35	» 20 ֆրք.

نسخه‌سی ۱۰ پاره 10 ՓԱՐԱ.

آره‌ولك
AREVELK

JOURNAL ARMÉNIEN
DIRECTEUR - PROPRIÉTAIRE
KARÉKIN BOYADJIAN
CONSTANTINOPLE-GALATA

افادهٔ مخصوص وعرض شکران

غزته‌مزك تورکجه قسمنده نشر اولنان « عبدالحمید وشرلوق هولمس » عنوانلی رومانك تا ابتدا سندن اعتبار مطالعه‌سی پك چوق طرفلردن واقع اولان ارزو وطلب ایدلمه‌سی اوزرینه کچن جمعه کونی مذکور رومانك ۱۶ کونلکی واولکی کون یعنی پازار کونی‌ده ایکنجی ۱۶ کونلکی ایکی نسخهٔ فوق العاده ایله ۱۰،۰۰۰ نسخه طبع ومجاناً محترم وطنداشلریمزه توزیع ایدلدی ایدی. رومانی اوقویه‌مامش اولانلر بو نسخهٔ فوق العاده‌لرمزی مطبعه‌مزدن آلدیره بیلیرلر.

قارئین کرامه قارشی پك چوق فداکارلقله واقع اولان بو تشبثمزك هر طرفجه حسن قبول بیورلمسندن طولایی جمله‌سنه عرض شکران ایدر وبو کوندن اعتباراً دواملی اوله‌رق هر کون صباحین غزته‌مزك ورومانمزك مطالعه‌سی ایچون غزته صاتیجیلرندن اشترا بیورلمسنی رجا ایلرز.

غزته‌مزجه یکی یکی ترتیبات وقارئین کرامی‌مزنون براقه‌جق بشقه‌جه تشبثاتمز واردر. بوقبیلدن اوله‌رق ایران حکومتنك دور استبدادندکی طرز حرکاتیله اهالیسنك احوال خصوصیه‌لرینه دائر حقیقی وقوعاتلری عرض ایتمك ایچون بوندنبویله یرستون مخصوص تخصیص ایلدك. بونده ایرانك بلیه‌لری تعداد وبیان اولنه‌جغندن، شو عبرتبخش حکایه‌لرك بیلنمسی فائده‌دن خالی قالمه‌یه‌جغی امیدنده‌یز.

ایرانده جلاد

بوندن ۱۳ سنه اقدم برتموز آینك نهایتلرنده مارانده وماراغه بولنده طوتلش اولان مشهور براشقیانك تبریزك آلاقپو میدانده باشی کسیله‌جکی اعلان ایدلمش ایدی. بویله‌سی برمنظره‌یی کورمکدن متأثر اوله‌جغمدن کیتمك ایسته‌مدم ایسه‌ده بردوستمك ایرانی اوزرینه آلاقپویه کیتمکه قرار ویردم. ایران ولی عهدینك سراینك میدانده برقاچ بیك کشی بریکمش واهالینك مهاجماتنك اوکنی المق ایچون کوشه باشلرنده عسکرلر اقامه ایدلمش ایدی. اهالی میدانلغك درت دیوارلرینك دیبلرنده طوب اولمش وسربازلرله طوپجیلر مأمورینك سربستجه حرکت ایده‌بیلملری ایچون میدانلغی بوش بولوندیرمغه چالشمقده ایدیلر.

ایران عسکرلری مولالار وسیدلر ومأمورینی رنکارنك البسه‌لری وسرای فاراشلری قیصه واکلی خنجرلری، طار واوزون قالپاقلری مائی وصرمه‌لی چوخه‌لریله نظر دقتی جلب ایدییوردی.

اهالینك نظری الاقپونك شرقنده ولی عهدك قراناق زندانه طوغری معطوف ایدی. ایرکندن کیتمش اولانلر ایویرلرده ایدی، بعض طانیدقلرمزك همتی ایله زندانك قارشوسنده معلوماتلرندن استفاده ایدیله‌جك میرزاخانلرك ادملرینك یاننده مناسب محلده بر یر بوله‌بیلدم.

محکومك جنایتلری عامه‌یه معلوم ایدی، آذربیجان والیٔ سابقی آمیر نظامك اورادن حرکتی عقبنده قاربلا جعفر (محکومك اسمیدر) کندی التی نفر ارقداشلریله یولجیلری صویغه ومقابله ایدنلری اتلاف ایتمکه باشلامش ایدی. یکی والی نظام السلطنه تبریزه مواصلتندن اقدم تدابیر لازمه اتخاذیله بونلری توقیف ایتدیره‌بیلمش آذربیجان اشقیاسنی کلیاً محو ایده‌بیلمك ایچون بونلرك شدیداً مجازاتی قرارلاشدیرمش ایدی.

تبریزه مواصلتندن ۷ کون صکره جعفرك باشنك کسیلمه‌سنه وایکی ارقداشلرینك دخی طوپ اغزینه باغلانمه‌سنه قرار ویرمش ایدی.

نظام السلطنه جماعتك شیعیلری طرفندن بوظالم قتل کیفیتی ایچون ولدزنا تسمیه ایدیله‌جکنه رغماً بوقرارندن اصلا نکول ایتمدی.

ولی عهدك سرایی خدمه‌لرندن طانیدیغم ویانی باشمده بولنان برمیرزایه،

دیکر درت خیرسزلره نیچون جزا ویرمیورلر؟ دیو صوردم. — انلردن بریسی ایچون میرماناف حسن شهادتده بوله‌رق والی‌یه ۲۰۰۰ طومان ویردی. ایکنجیسینك اقربالری کندی ملکلرینی ماراغه حاکمی غولدور سعادالملکك الندن قورتارمق ایچون ولی عهده ۳۰۰۰ طومان پیشکش ویروب ازاد ایتدیلر. اوچنجیسی ایچون والینك عنایت محرمی اولان مجتهد حاجی میرزا حسن اغاحسن دلالتده بولندی. دردنجیسینك حکمی بررشوت امیدیله تأخر ایتدی.

— جعفر ایله ایکی ارقداشلری ٤ — ٥ بیك طومان ویره‌بیلورلر ایسه قورتیله‌بیلورلرمی؟ دیو سواله،

— شبهه یوقدر. بزم مملکتده پاره هر شیٔ پایار فقط بوولدزنا صویه‌بیلمك ایچون مستقبلده چیناقلرینه دوشن جانیلری ایوجه صویه‌بیلمك ایچون اورته‌لغی دهشته دوچار ایتمك فکرنده‌در.

لعنت اولسون بنم بخت سیاهمه‌که بروالی وباخان زاده طوغمامشم بنده بونلرکبی هر کسی صویه‌جقدم، دیدی.

— جعفری نیچون طوپ آغزینه باغلاتمیوبده باشنی کسدیریور؟ دیو سواله، مکالمه‌مزی دیکله‌مکده اولان بریسی، جعفر اختیار اولدیغندن کوللهٔ چیله‌سنه طیانه‌ماز دیدی...

— میرزا جواباً، خیر یاکلشدر. جعفر والی‌یی کندی طور وحرکت کستاخانه‌سی ایله پك زیاده قیزدیرمش اولدیغندن بودرجه مرحمتسزجه جزایه دوچار اولدی دیدی.

— نه دیمشدر؟ نه سویله‌یورلر؟

— جعفر والی‌یه دیمشدرکه خیرسزی واهالی‌یی صویانلری اولدورمك نظاماً جائز ایسه اول امرده طهراندن تبریزه مواصلتنه قدر اذربیجان کوی صاحبلرینی صویوب صوغانه چویرمش اولان نظام السلطنه‌یی داراغاجنه آصمه‌لی، بیچاره کویلیلر التون، کوش الماس، آت وقماشلری کندی اللریله کتوروب ٤٠٠،٠٠٠ طومان قدر برثروتی مرقومه تسلیم ایتدیلر.

بن دردلرده‌تپه‌لرده بابایکیدجه‌سنه ٤٠ — ٥٠ کشی‌یی قلیجمك حقیله صویدم وانجق ٣—٤ یوز طومان برپاره الده ایده بیلوب یدی کشیله برابر اکمك پاره‌سی ایتدم. لکن سن آلچقجه‌سنه کندی ادملربکك الیله بتون اذربیجانی، ایکیوز قدر کویلیلری صویه‌رق تهدیدلرایله ٤٠٠،٠٠٠ طومان اچه طوپلادك. بکا قارشو کلش اولان ٤،٣ کشی‌یی اولدورمکه مجبور اولدم.

فقط سن ٤٠،٠٠٠ کشینك اکمکنی البسه‌سنی آلوب اچ وچپلاق بیراقدك وخانه‌لرینی خراب ایتدك.

بوسوزلر اوزرینه بیچاره جعفری قامچی ایله اوقدردوکدیلرکه زوالینك اغزنده‌کی دیشلری دوکولدی ووجودی یاره‌لر برداله طولدی لکن مرقوم اولومدن قورقمیه‌رق کمال جسارتله « بن پاره حضرلایوب سکا رشوت ویره‌رك زندانده قورتولمغه چالیشیور ایدم فقط سلفك مملکتی اوقدر صویمش ایدی‌که ٤٠ کشیدن انجق ٤—٥٠٠ طومان طوپلایه بیلدم بوقدرحق برپاره‌دن سکا نه حصه‌چقاره بیلور؟ ایدم »

— اینانه‌میورم جعفره بوفکری کیم ویرمشدر:

— جعفر عادی برآدم دکلدر وقتیله حالی وقتی یرنده ایدی، زوالی‌یی خوی حاکمی صویمشدر. ایشته جعفر کلیور. خیرسز برقولتوغه آتلدی وکوزلرینی اوطه‌نك طاوانته دیکه‌رك، دوشونمکه باشلادی.

برآز صوکره مابین همایون سرکاتبی تحسین پاشا ایچری کیره‌رك یاواش یاواش ایلریلیدی وصالونك اورته‌سنده طوره‌رق رسمی سلامی ایفا ایتدی.

عبدالحمید، بوصادق بنده‌سنك ایچری کیردیکنی کورمش اولدیغی حالده، اصلا یرندن قیملدامیه‌رق متصل طاوانه باقمقده دوام ایتدی.

صوکره بردن بره کوزینی آشاغی اینه‌ردی وهیچ برمقدمه‌یه لزوم کورمیه‌رك:

— هیکزده خائنسکز؛ هیکزده بکا دوزاق قورویورسکز اوت، بنم محو اولمه‌می ایسته‌یورسکز...

کاتب، باشنی آچمش اولدیغی حالده، هیچ برجواب ویرمیه‌رك، بوشدت غضبك نسکین اولنمسنی بکله‌یور وسبب غضبنك نه‌دن عبارت اولدیغنی تخمین ایتمکه جهد ایدییوردی.

ظالم، تیترك برسسله؛

— امام جعفرك حادثی یك طوغمه‌یدر قاتل ولدزنادر آمیر نظام ولدزنا اولماسه بیکارجه بیچاره‌کانی سفالته کرفتار ایتمز وکندی خانه‌سنی فحشخانه‌یه چویرمز ایدی. آمیر نظام ونظام السلطنه‌نك پدرلری واولادی بویله ملعنتلر ایچون دنیایه کلمشلردر. سز اینانمایکز حقیقت کون کبی آشکاردر قاتل دائما ولدزنادر.... دیو میرزا جواب ویردی.

آدربد

ԱՆԽԴՂԱ ՇԱՀԱՏԱԿՈՒԹԻՒՆ ՍԸ

Սանֆանադրութիւնն հռչակումէն քիչ առաջ Կ. Պոլսոյ թերթերը հրապարակեցին ծանուցումներ կը հրատարակէին տեսակ մը հպատակաց պարգևաւորութիւն մը ի պատիւ փոխարէնները մասին, հրաւիրելով հանրութիւնը որ իր խնայողութիւնը գործածէ այդ թուղթերը գնելու։

Միամիտներու ամբողջ լեգէոն մը ուրուն մէջ կը գտնուին դժբախտաբար բազմաթիւ Հայեր, զաւակացն թէ Պոլսոյի, փութացած են իրենց դրամը տալ այդ թուղթերուն ատանց նախապէս ստուգելու թէ ինչ արժէք ունէին ատանք և թէ ինչ երաշխաւորութիւն կը ներկայացնէին։

Միայն Եգիպտոսէն դարձող Հայերը ուրանք մտէն տեսած էին այդ անիսիզ շահատակութիւնը Ազգանդղրեայ ու Գանձրեի մէջ, հետևապէս թակարդէն և նոյնիսկ զգուշացուցին իրենց ծանօթներն ու բարեկամները։

Արդարև անանք չատ լաւ գիտէին այն պայքարը որ Ազգանդղրեայ մէջ մղուեցաւ Եւրիբիա Մէլիսա անուն բախտախնդրի մը դէմ որ հիմնադիրն էր «Պանք Մէլիսա»ի և հպատակաց քրէական փոխարինիներու խարկայական թուղթերուն և որ չատ մը գրամաշրջութիւններ բնկէ եաքը, ձերբակալուելու պատուոյ, Բարիզ փախաւ Բարձ-Սայիսի ճամբով հետը տանելով Եգիպտացի միամիտ ապուշներու խնայողութիւնները։

Գանձրեի ու Ազգանդղրեայի գաղտնիները այն ժամանակ գինքը ի բացակայութեան գատապարտեցին իրեւ դրամաշորթ։

Այդ խարկան է որ անկէ եաքը Բարիզ հասատատեցաւ է. Թանատ կեղծանունով և յետոյ Փիրօ անուամբ, իբրեւ հիմնադիր Թրինպրինայի երեւակայական հանքերուն, որուն գրամագիները կը գտնուէին Բարիզի Քրէական Լիճանի գլխ։ Բայց Բարիզի ասպիտանութիւնը, Կ. Պոլսէն եկած տեղեկութեանց վրայ, խուզարկութիւն կատարեց իր գրասենեակներուն մէջ և Մէլիսան տանը։ Սակայն նոյն միջոցին արդէն ինք փախած էր։

Պրուսէլի մէջ Մէլիսա (կամ ուրիշ անունով Թանատ-Փիրօ) կրկին անունը փոխեց և եղաւ Աշանասիաս։ Ոնիզ այդ մէջոցին անա Սանֆանադրութիւնը կը հռչակուի և Կ. Պոլիսը կ'ելլայ իրեն համար նոր չահատակութիւններու և խարեպայութեան ասպարէզ մը։

Կ. Պոլսոյ մէջ կը հիմնէ Քրէական Փոխարէն Օթոմանը կամ Ռ. Ասատի և ընկ. Բիւրեղ Թիմնէլ խան թիւ 7, Դպաթխա։ Կրկին չուշացան ծանուցումներ ընել հոլանատական Քրէական Թոնոմիէներու մասին և կը յայտնի միամիտները ծուռական ձգել ու անանց դրամը չարկել։

Երեն դէմ եղած բողոքներուն վրայ պահ մը կը ձերբակալուի ու բանտ կը դրուի։ Սակայն երկու օր ետքը, երաշխաւորութեամբ արձակուելով, կրկին կը շարունակէ իր չահատակութիւնները։

اون برنجی باب

بحرانلی برکیجه

عبدالحمیدك فرط حدتی تسکین اولنمادقدن باشقه، کیتدکجه دها زیاده اشتداد ایتمشدی،

تحسن پاشادن صوکره، عبدالغنی آغا محمد پاشا، حاجی علی پاشا، عزت پاشا مشیر نوری پاشا، طاهر پاشا ودها سائر بوتون اصدقاء بندکان متوالیاً، عینی شدت غضب ومعاملهٔ تکدیر یرینه معروض اولمشلردی. هپسی‌ده. افندیلرینك بوتون ملامت وتحقیراتنه قارشی عرض تواضع ومطاوعتله، یردن سلاملایه‌رق برر برر طیشاری چیقمشلردی.

ذات شاهانه‌نك شوحدتی یوزندن بوتون ییلدیز سرایی بردهشت استیلا ایتمش، وهیچ برکیمسه هنوز بوحالك سببی کشفه موفق اوله‌مامشدی.

بردقیقه صوکره قاپی آچیله‌رق، اصدقای بندکاندن سعید اسمنده اوزون بویلی عرب، اشیکده کوروندی.

عبدالحمید غایت حدید برسسله

— چابوق! تحسین پاشایی بورایه چاغیر، دیدی.

افندیسنك بوعصبی حاللرینه چوق دفعه تصادف ایتمش اولان عرب، اصلا تلاش اثری کوستره‌میه‌رك، باشیله رسم احترامی اجرا ایتدکدن صوکره، قاپی‌یی قاپایوب کیتدی..

حالا النده طوتمش اولدیغی کاغد پارچه‌سنی درحال جیبنه قودی. خرده بینی ده اوطه‌نك برکوشه‌سنه آتدی، ویکیدن قاپلان یورویوشیله کزینمکه باشلادی.

صوکره، حالنه بردرجه سکون کله‌رك،

جمعه وپازار نسخهٔ فوق العاده‌لرمزك دوامیدر

(٣٣)

عبدالحمید وشرلوق هولمس

برنجی قسم:

ظالم ایله مجهول بری برینه قارشی

اونجی باب

پوسته‌جی کوورچین

بنه بر حدت اوله‌رق صالونده یورومکه باشلادی. عبدالحمید، کندی حدتلی باقیشی وعصبی حرکتلریله، اوانتاده طبق آرسلانخانه‌ده محبوس اولان برقاپلانه بکزه‌یوردی. کندیسنی کورن، مطلقا شوحالدن قورقه‌جقدی.

بردن بره، دیوارده بولنان زیل دوکمه‌سنه شدتله باصه‌رق، اوزون مدت پاره‌نمی دوکمه‌نك اوزرندن قالدیرمادی.

افادهٔ مخصوص وعرض شکران

غزته‌مزك تورکجه قسمنده نشر اولنان « عبدالحمید وشرلوق هولمس » عنوانلی رومانك تا ابتدا سندن اعتبار مطالعه‌سی پك چوق طرفلردن واقع اولان ارزو وطلب ایدلمه‌سی اوزرینه کچن جمعه کونی مذکور رومانك ۱۶ کونلکی واولکی کون یعنی پازار کونی‌ده ایکنجی ۱۶ کونلکی ایکی نسخهٔ فوق العاده ایله ۱۰،۰۰۰ نسخه طبع ومجاناً محترم وطنداشلریمزه توزیع ایدلدی ایدی. رومانی اوقویه‌مامش اولانلر بو نسخهٔ فوق العاده‌لرمزی مطبعه‌مزدن آلدیره بیلیرلر.

قارئین کرامه قارشی پك چوق فداکارلقله واقع اولان بو تشبثمزك هر طرفجه حسن قبول بیورلمسندن طولایی جمله‌سنه عرض شکران ایدر وبو کوندن اعتباراً دواملی اوله‌رق هر کون صباحین غزته‌مزك ورومانمزك مطالعه‌سی ایچون غزته صاتیجیلرندن اشترا بیورلمسنی رجا ایلرز.

غزته‌مزجه یکی یکی ترتیبات وقارئین کرامی‌مزنون براقه‌جق بشقه‌جه تشبثاتمز واردر. بوقبیلدن اوله‌رق ایران حکومتنك دور استبدادندکی طرز حرکاتیله اهالیسنك احوال خصوصیه‌لرینه دائر حقیقی وقوعاتلری عرض ایتمك ایچون بوندنبویله یرستون مخصوص تخصیص ایلدك. بونده ایرانك بلیه‌لری تعداد وبیان اولنه‌جغندن، شو عبرتبخش حکایه‌لرك بیلنمسی فائده‌دن خالی قالمه‌یه‌جغی امیدنده‌یز.

ایرانده جلاد

بوندن ۱۳ سنه اقدم برتموز آینك نهایتلرنده مارانده وماراغه بولنده طوتلش اولان مشهور براشقیانك تبریزك آلاقپو میدانده باشی کسیله‌جکی اعلان ایدلمش ایدی. بویله‌سی برمنظره‌یی کورمکدن متأثر اوله‌جغمدن کیتمك ایسته‌مدم ایسه‌ده بردوستمك ایرانی اوزرینه آلاقپویه کیتمکه قرار ویردم. ایران ولی عهدینك سراینك میدانده برقاچ بیك کشی بریکمش واهالینك مهاجماتنك اوکنی المق ایچون کوشه باشلرنده عسکرلر اقامه ایدلمش ایدی. اهالی میدانلغك درت دیوارلرینك دیبلرنده طوب اولمش وسربازلرله طوپجیلر مأمورینك سربستجه حرکت ایده‌بیلملری ایچون میدانلغی بوش بولوندیرمغه چالشمقده ایدیلر.

ایران عسکرلری مولالار وسیدلر ومأمورینی رنکارنك البسه‌لری وسرای فاراشلری قیصه واکلی خنجرلری، طار واوزون قالپاقلری مائی وصرمه‌لی چوخه‌لریله نظر دقتی جلب ایدییوردی.

اهالینك نظری الاقپونك شرقنده ولی عهدك قراناق زندانه طوغری معطوف ایدی. ایرکندن کیتمش اولانلر ایویرلرده ایدی، بعض طانیدقلرمزك همتی ایله زندانك قارشوسنده معلوماتلرندن استفاده ایدیله‌جك میرزاخانلرك ادملرینك یاننده مناسب محلده بر یر بوله‌بیلدم.

محکومك جنایتلری عامه‌یه معلوم ایدی، آذربیجان والیٔ سابقی آمیر نظامك اورادن حرکتی عقبنده قاربلا جعفر (محکومك اسمیدر) کندی التی نفر ارقداشلریله یولجیلری صویغه ومقابله ایدنلری اتلاف ایتمکه باشلامش ایدی. یکی والی نظام السلطنه تبریزه مواصلتندن اقدم تدابیر لازمه اتخاذیله بونلری توقیف ایتدیره‌بیلمش آذربیجان اشقیاسنی کلیاً محو ایده‌بیلمك ایچون بونلرك شدیداً مجازاتی قرارلاشدیرمش ایدی.

تبریزه مواصلتندن ۷ کون صکره جعفرك باشنك کسیلمه‌سنه وایکی ارقداشلرینك دخی طوپ اغزینه باغلانمه‌سنه قرار ویرمش ایدی.

نظام السلطنه جماعتك شیعیلری طرفندن بوظالم قتل کیفیتی ایچون ولدزنا تسمیه ایدیله‌جکنه رغماً بوقرارندن اصلا نکول ایتمدی.

ولی عهدك سرایی خدمه‌لرندن طانیدیغم ویانی باشمده بولنان برمیرزایه،

دیکر درت خیرسزلره نیچون جزا ویرمیورلر؟ دیو صوردم. — انلردن بریسی ایچون میرماناف حسن شهادتده بوله‌رق والی‌یه ۲۰۰۰ طومان ویردی. ایکنجیسینك اقربالری کندی ملکلرینی ماراغه حاکمی غولدور سعادالملکك الندن قورتارمق ایچون ولی عهده ۳۰۰۰ طومان پیشکش ویروب ازاد ایتدیلر. اوچنجیسی ایچون والینك عنایت محرمی اولان مجتهد حاجی میرزا حسن اغاحسن دلالتده بولندی. دردنجیسینك حکمی بررشوت امیدیله تأخر ایتدی.

— جعفر ایله ایکی ارقداشلری ٤ — ٥ بیك طومان ویره‌بیلورلر ایسه قورتیله‌بیلورلرمی؟ دیو سواله،

— شبهه یوقدر. بزم مملکتده پاره هر شیٔ پایار فقط بوولدزنا صویه‌بیلمك ایچون مستقبلده چیناقلرینه دوشن جانیلری ایوجه صویه‌بیلمك ایچون اورته‌لغی دهشته دوچار ایتمك فکرنده‌در.

لعنت اولسون بنم بخت سیاهمه‌که بروالی وباخان زاده طوغمامشم بنده بونلرکبی هر کسی صویه‌جقدم، دیدی.

— جعفری نیچون طوپ آغزینه باغلاتمیوبده باشنی کسدیریور؟ دیو سواله، مکالمه‌مزی دیکله‌مکده اولان بریسی، جعفر اختیار اولدیغندن کوللهٔ چیله‌سنه طیانه‌ماز دیدی...

— میرزا جواباً، خیر یاکلشدر. جعفر والی‌یی کندی طور وحرکت کستاخانه‌سی ایله پك زیاده قیزدیرمش اولدیغندن بودرجه مرحمتسزجه جزایه دوچار اولدی دیدی.

— نه دیمشدر؟ نه سویله‌یورلر؟

— جعفر والی‌یه دیمشدرکه خیرسزی واهالی‌یی صویانلری اولدورمك نظاماً جائز ایسه اول امرده طهراندن تبریزه مواصلتنه قدر اذربیجان کوی صاحبلرینی صویوب صوغانه چویرمش اولان نظام السلطنه‌یی داراغاجنه آصمه‌لی، بیچاره کویلیلر التون، کوش الماس، آت وقماشلری کندی اللریله کتوروب ٤٠٠،٠٠٠ طومان قدر برثروتی مرقومه تسلیم ایتدیلر.

بن دردلرده‌تپه‌لرده بابایکیدجه‌سنه ٤٠ — ٥٠ کشی‌یی قلیجمك حقیله صویدم وانجق ٣—٤ یوز طومان برپاره الده ایده بیلوب یدی کشیله برابر اکمك پاره‌سی ایتدم. لکن سن آلچقجه‌سنه کندی ادملربکك الیله بتون اذربیجانی، ایکیوز قدر کویلیلری صویه‌رق تهدیدلرایله ٤٠٠،٠٠٠ طومان اچه طوپلادك. بکا قارشو کلش اولان ٤،٣ کشی‌یی اولدورمکه مجبور اولدم.

فقط سن ٤٠،٠٠٠ کشینك اکمکنی البسه‌سنی آلوب اچ وچپلاق بیراقدك وخانه‌لرینی خراب ایتدك.

بوسوزلر اوزرینه بیچاره جعفری قامچی ایله اوقدردوکدیلرکه زوالینك اغزنده‌کی دیشلری دوکولدی ووجودی یاره‌لر برداله طولدی لکن مرقوم اولومدن قورقمیه‌رق کمال جسارتله « بن پاره حضرلایوب سکا رشوت ویره‌رك زندانده قورتولمغه چالیشیور ایدم فقط سلفك مملکتی اوقدر صویمش ایدی‌که ٤٠ کشیدن انجق ٤—٥٠٠ طومان طوپلایه بیلدم بوقدرحق برپاره‌دن سکا نه حصه‌چقاره بیلور؟ ایدم »

— اینانه‌میورم جعفره بوفکری کیم ویرمشدر:

— جعفر عادی برآدم دکلدر وقتیله حالی وقتی یرنده ایدی، زوالی‌یی خوی حاکمی صویمشدر. ایشته جعفر کلیور. خیرسز برقولتوغه آتلدی وکوزلرینی اوطه‌نك طاوانته دیکه‌رك، دوشونمکه باشلادی.

برآز صوکره مابین همایون سرکاتبی تحسین پاشا ایچری کیره‌رك یاواش یاواش ایلریلیدی وصالونك اورته‌سنده طوره‌رق رسمی سلامی ایفا ایتدی.

عبدالحمید، بوصادق بنده‌سنك ایچری کیردیکنی کورمش اولدیغی حالده، اصلا یرندن قیملدامیه‌رق متصل طاوانه باقمقده دوام ایتدی.

صوکره بردن بره کوزینی آشاغی اینه‌ردی وهیچ برمقدمه‌یه لزوم کورمیه‌رك:

— هیکزده خائنسکز؛ هیکزده بکا دوزاق قورویورسکز اوت، بنم محو اولمه‌می ایسته‌یورسکز...

کاتب، باشنی آچمش اولدیغی حالده، هیچ برجواب ویرمیه‌رك، بوشدت غضبك نسکین اولنمسنی بکله‌یور وسبب غضبنك نه‌دن عبارت اولدیغنی تخمین ایتمکه جهد ایدییوردی.

ظالم، تیترك برسسله؛

— هیکزك جزای سزاسنی ویره‌جکم، دیو باربار باغیرییوردی.

تحسین پاشا، آغزینی آچوب‌ده برسوز سویله‌مکه جسارت ایده‌مه‌یوردی، صاعقه زده‌کبی برطرفنه طوغرو اکیلی اولدیغی حالده، فوق العاده متواضعانه برطرز ایله، اللرینی قاووشدیره‌رق ظالمك قارشوسینده طوروبوردی:

ظالم یکیدن خایقره‌رق:

— کندی سرایمده علیهمده دوزاق قوروبورسکز. بونی اثبات ایدر دلائلم وار، همده دلائل تحریریه، دیدی.

تحسین پاشا، شوجواب اپ آچیق اتهامدن اند بند اوله‌رق،

— شوکتمآب افندم! باشقه‌سی ایچون اصلا کفالت ایده‌م، بنده‌کزه کلنجه، جناب حقك اسم شریفی اوزرینه یمین ایدرم‌که ذات شاهانه‌لرینه قارشی طریق استقامت وصداقتك ذره‌قدر انحراف ایتمه‌شم. مع‌مافیه حق ناچیزانه‌مده قناعت کامله حاصل ایدیله‌جك درجه‌ده دلائل موثوقهٔ تحریریه‌ظهور ایتدیکی تقدیرده، بنده‌لری عینی رظیفهٔ صداقت ووفاکارینك ایجاب ایتدیردیکی وجهله، حق کمترانمده ترتب ایدن مجازاته کردندادهٔ مطاوعت اولمغه حاضر واماده بولندیغمی عرض ایدرم، دیدی.

عبدالحمید، شدتلی برحرکت ردیه ایله:

— دفع اول شورادن! دیو باغیردی.

تحسین پاشا برقاچ دفعه یرینه قدر اکیله‌رك رسم تواضعی اجرا ایتدکدن صوکره طیشاری چیقدی.

مابین همایون سرکاتبی چوق دفعه افندیسندن بویله تکدیر اوله‌رق طیشاری قوغولمش اولدیغندن بودفعه‌کی دخی فوق العاده هیجان وتعجبی موجب اولمادی. آنجق شایان استغراب اولان جهت شو ایدی‌که، افندیسنك بویله ناکهانی صورنده کوستردیکی شدت حدته هیچ برمعنا ویره‌مه‌یوردی. اوصباح، ذات شاهانه عنایت کیفی ایدی. اوساعته قدرده هیجانی موجب اوله‌جق هیچ برشی وقوع بولمامشدی. هیچ برکمسه کوروشمه‌مش اولدیغی کبی طیشاریدنده ژورنال وسائره ورود ایتمه‌مشدی. تحسین پاشا پوسته‌جی کوورچینك وقعه‌سندن بیخبر بولندیغی جهتله افندیسنده کورولن شونا کهانی وغیرمنتظر تبدلاتك اسباب موجبه‌سنی بولمق ایچون نافله دهننی اتعاب ایدوب طوروبوردی.

اون برنجی باب

بحرانلی برکیجه

عبدالحمیدك فرط حدتی تسکین اولنمادقدن باشقه، کیتدکجه دها زیاده اشتداد ایتمشدی،

تحسن پاشادن صوکره، عبدالغنی آغا محمد پاشا، حاجی علی پاشا، عزت پاشا مشیر نوری پاشا، طاهر پاشا ودها سائر بوتون اصدقاء بندکان متوالیاً، عینی شدت غضب ومعاملهٔ تکدیر یرینه معروض اولمشلردی. هپسی‌ده. افندیلرینك بوتون ملامت وتحقیراتنه قارشی عرض تواضع ومطاوعتله، یردن سلاملایه‌رق برر برر طیشاری چیقمشلردی.

ذات شاهانه‌نك شوحدتی یوزندن بوتون ییلدیز سرایی بردهشت استیلا ایتمش، وهیچ برکیمسه هنوز بوحالك سببی کشفه موفق اوله‌مامشدی.

«Հաճեցէ՛ք ընդունել մեր բարեւները»

«Լա Սըմէն Ֆիւռանսիէզ, Կիմսական կարեւոր չաթամիկիրիը սրան անօրէնութեան հարցում ուղղուած էր այդ հրատարական թաղիքուն մասին հետեւեալ պատասխանը ուղղած է Բարիզէն, 15 սեպտ. 1910 թուականով։

«Պարոններ,

«Անցեալ 9 թուականի ձեր նամակը սատացած ենք և ձեզ կը ծանուցանենք որ հրատարական Բրէսի Ֆոնսիէն 1904 տարի. 24ին հիմնուած է մէկ միլիոն ֆրանքի դրամագլխով որ բաժնուած է 1000 բաժնեթուղթերու, ամէն մէկը 1000 ֆրանքնի։ Ասոնցմէ դուռ 72000 սէնիներ հրապարակ հանուած է 50 պարտաթուղթերու ամէն մէկը 15 ֆրանքնի։

«Գործը չատ դէշ գործ մնն է, թուղթերը ոչ է արժէք չունին և բացարձակապէս անխնամելի են»։

Կ. Գալոյ հրապարակին վրայ ծանօթ Ա. Մ. Մանուսաքի դրամատունը 1911 յունուար 2 թուականի նամակով մը սա պատասխանը կուտայ հրատարական քրէական ֆոնսիէ ծախելու մասին եղած տարաբարութեան։

«Պարոն,

«Ձեր 31 դեկտ. 1910 թուականի նամակին և պատասխան ձեզ կը ծանուցանեմ որ ծախու չեմ առներ 1904ի հրատարական քրէական ֆոնսիէի թուղթերը։

«Այդ թուղթերը ոչ է երաշխաւորութիւն չունենալով, քայլարձակորէն անվաճառելի են և հետեւարար ոչ է արժէք չունին»։

«Հաճեցէ՛ք ընդունիլ բարեւներս»

«Լա Ժէն Թիւրք» թերթին ալ իր մայիս 9 թուականի (Ե. Տ.) համարին մէջ «Դրամական կարգաւորութիւն մը» խորագրին տակ հետեւեալը կը գրէ.

«Օսմանեան կառավարութիւնը տեղւոյն Բրէսի ֆոնսիէներու պարտութիւններու մասին, որոնք ժամանակի մը է վեր կը ծանրանին մեր քաղաքը և որոնք կարգադրի երեւցած էին։ Հաղորդագրութիւնը՝ ի պատասխան՝ տեղեկացուցած է որ այդ գրաման հրատարակութիւնը հրատարական կառավարութեան երաշխաւորութիւնը չունիր և թէ հրապարակ հանած թուղթերը վաճառելու արժանի չեն։ Ասոնք որ այդ ընկերութեան գլուխ կը գտնուին գրամական չէնանիներու մէջ անծանօթ են։

«Այդ հրատարակութիւնն կազմէ հրապարակ հանուած 54 միլիոն ֆրանքնի փոխառութիւնը, կարելի չէ եղած կատարել՝ հակառակ ծանուցումներուն։ Ընկերութեան թուղթերը չեն ընդունուած Գաղթոյ զրաստին մէջ։

«Թանսական իշխանութիւնները սկսած են այս կազմակերպ հրատարակութեան մասին»

Ահա թէ ինչ կ'արժեն հրատարական Բրէսի ֆոնսիէները որոնք մեր Հայրենիքն շատերուն խեղդողութիւնները կուտան։

Սակայն ամէնքը հոս չվերջանար և կրկին ասիի պիտի ունենանք խօսքս այս գրամաշրջիկան ձեռնարկութեան մասին։

ԹՕՔՍԷՆ

Մեր Հայ Հայրենակիցներուն

Ցայսմի է բէ մեր առաջնութիւնն վրայ ամենէն աւելի կ'ազդեն իւրեր։ Սակայն անխնայելու իւր գեղեցիկ ալ շատ դժուար է Մեր բոլոր հայրենակիցները այդ դժուարութենէն ազատելու համար, տեղական առաջնակարգ եւ անխնայելու իւրեր բերել տուած եմ ու կարելի եղածին չափ ազատ գիներով կը ծախեմ Պալըզ Տազար, հացագործի փուռին կից վաճառատան մէջ։ Նոյնպէս այդ վաճառատան մէջ կը ծախուի Ակիճաղի անուրաս կարագը։ Կը փորձեմ ցնցնել մը այլեւայլները խիստ զսպ պիտի մնան։ Առաջին տեղակին սեր խանութ օրուան 120 դրշ.։

Օսմանզատէ Ճէմալէսէրեն
22

ԱՐՏԱՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ ՆԵՐՔԻՆ ԿԵԱՆՔԸ

ՍԱՒՈՒՌԱԿԻ ԱՀՌԵԼԻ Ա. ՐԳԱԾ

ՅՐԱՆՍԱՅԻ ՊԱՏԵՐԱԶՄ. ՆԱԽԱՐԱՐՈՒ Մ Ե Ռ Ա Ն

ԵՒ

ՎԱՐՁԱՊԵՏԸՆ ՎԻՐԱՒՈՐՈՒԱԾ

Յառաջդիմութեան համարն վրայ ապրելնի լիներ կ'երեւան չարտնակ. բայց լայր դիտերուն մէջ ամենէն աւելի սատանայինն է որ այնքան զոհեր արած է, որոնց մէկն ալ եղաւ Գիրանս. հանրապետական պատգամաւորական նախարար Պ. Մասքա Գէռթօ։ Բարիզեան «Բրիմիթ Բարիզիէն» թերթը սատանաներու մըրցում մը կազմակերպած էր, որուն մասնակցել ուզող սատանաները Բարիզէն Մարսիա օդային հարթարդութիւն մը պիտի կատարէին։ Մեկնումը 8 մայիսին տեղի պիտի ունենար Բաք-լէ-Մարլիսէն։ Բոլոր սատանաները արձանագրուած էին այս մրցման համար որ օդային ճանրարդութեան համար նոր թուական մը պիտի բանար։ Ամէն պատասխանութիւն կատարուած էր և նոյնիսկ լաւ սանուած էր թէ պատարագ. Նախաբերը ու վարչական ալ պիտի հետեւէին սատանաներուն։ Բայց ահա թէ յանկարծ լինչ հեռագիր մը կը քաշուի Բարիզէն մայիս 8 թուականով։ «Բարիզէն Մարսիա մեկնող սատանաներու Բաք-լէ-Մարլիսէն ճամբայ ելած միջոցին պատահած արտակարգութեան ծանր արկածը պատճառեցաւ սատանան ճիշդ ժամը 6ը 35 անցած. պատճառն էր սատանայի մը անհամբերը որուն հետեւանքով ծանրագոյն վիրաւորուեցան պատերազմ. նախարարը Պ. Գէռթօ և նախարարապետ Պ. Մոնի։ Պ. Գէռթօ ժամը 8ը 27 անցած մեռաւ։ Ասոնց այս արկածին մանրամասնութիւնները։ Թէն սատանները չատ զգուշութեամբ վեր կելաւ և երբ կը ջանար ուրիշ սատանայի մը թուսափել, յանկարծ վերցաւ իր հատատրակութիւնը պահել և վար ինկաւ խուճ մը մարդկան մէջ որոնց մէջ կը գտնուէին Պ. Պ. Մոնի, Գէռթօ, Մոնատ, Բօկ զօրավարները և մրցման մասնակիցներն անպատիներ։ Պ. Մոնի ծանրապէս վիրաւորուած էր երբ մեր հանուեցաւ, իսկ Պ. Գէռթէի ազ. բարակը ամբողջութեամբ կարը կարը եղած էր։ Այս արկածէն անմիջապէս հոգը Բարիզ Մարսիան մրցումը արգիլուեցաւ։ Պ. Մոնիի սրանդը կատարած էր, իսկ զէմքը ամբողջութեամբ ճերմակ էր։ Ներքին գործերու պատասխանատուն փութացուեցաւ։ Նախարարներու Խորհուրդը որոշեց ապրիլն յանգերու սրութիւն մը կատարել Պ. Գէռթէի համար։

*** Պ. Գէռթօ ծնած էր 1852ին։ Փոխանակարգի միջոցով մեր էր երբ Վերսայի չջանակին սրամասական երեսփոխան ընտրուեցաւ 1893ին։ Խորհրդարանին ներքայացուց եկամուտի վրայ գրուած ընդհանուր և առաջադիմական տուքի մը օրինագիծը։ 1898ին և 1902ին վերստին երեսփոխան ընտրուեցաւ իբրեւ սրամասական ընկերվարական և ուշադրութիւն գրաւեց մասնաւորապէս բանակի վերաբերեալ և եկեղեցական խնդիրներու մէջ։ 1904ին զօր. Անտանէ յանձնարարեց իբրեւ պատերազմ. նախարար և Թուլիէի դանձին մէջ ու այս պաշտօնը պահեց։ 1905ին յանկարծ հրաժարական տուաւ, բայց 1906ին վերստին ընտրուեցաւ։ Պ. Գէռթօ ֆրանս. Խորհրդարանի արտաքսական խմբակցութեան կարեւոր ուժերին մէն էր։

Տ՝ՕՐԹ. Ա. ԱՐԵԻԵԱՆ

ԱՄԾԵՐԻԿԱՆ ԱՇՏԱՐԱԲՈՅՑ
ԳԻՒՍՏԷԼՅԱՅՏԻ ԱՏԱՄԱՐՈՒԺԱԿԱՆ
ՀԱՍԱԼԱՐԱՆԵՆ ԵՒ ԱՆԴՈՒՄԱՁՆՆԱԿԱՆ ԳՕԼԷՋԷ
Վ Կ Ա Ճ Ո Ր Ա Մ

Աքարբանի Պաղինէօ. Տեռա Թէլէ. Պաօի թիւ 27 38 - 10

ՏԱԳՆԱՊԸ

ԴԱՇԼԻՃԻՆ ԴԻՐՔԸ

Մ. և Ց. կառավարութեան նախագահ Ակիա պէյ անգրական թերթի մը խմբագրին յայտարարած է թէ դաշլիճին դիրքը ամրացած է և առայժմ Հայոց փաստի հարաբերութիւնը ապագային ինքիր չկայ։ Սակայն ուրիշ չբնանկներու մէջ կը կարծուի թէ ստղծագիր ապաշքը անուած է թէև, բայց մասաւոր ասելիք մը նորէն կրնայ երեւան գալ, քանի որ խորհրդարանական նամաչջիկի երկարաձգման թաղրիրը մերժուած է և մերժուելու է որ դաշլիճին վարձաքարը պիտի բլլայ։

*** Գեղագեղամարգ պէյ Ականիկենեանի յայտարարութիւնը ուզած է լրագրներուն. — «Ինքզինքս հարիւրամեայ կը լլամ խգիս ցարդ պատահած բանտիանորդներուն պիտի դիմանամ երկար պարերութիւններէ և պարապ խօսքերէ։ Անձիս նկատմամբ ցաւալի զգացմունք հրապարակ հանուած բլլալով, պէտք է։ զգամ վերջ մը տալու տանց, անկեղծ բացատրութիւններով։ Յունիս 10 յեղափոխութեան մէջ կատարած դերիս վրայ պիտի չխօսիմ. միայն պիտի ըսեմ թէ Օսմանցիութիւնը միայն մարդիանով մը միայն կրնայ ապրիլ և միարանութեամբ միայն կրնայ մանկ յառաջդիմութեան չուգալին մէջ։ Սահմանադրութեան մանրակերպութիւնը Օսմանցիութեան զերեզմանը պիտի բլլայ։ Այլեւ այն պատճառները որոնք ազգութեան հոչակումէն առաջ զիս մղած էին պէպի Սահմանադրութիւն, միշտ բուռն ու անկեղծ սիրով մը զիս կը կանչեն Սահմանադրութեան։ Միութեան ու յառաջդիմութեան ազնիւ գաղափարներ Բարիզեան անձնասրութիւնը, որ այդ ազգին կը ներկայացնէ, օսմ. կազմակերպութեան ապագային են։ Այն սարերեր որոնք իրրեւ արդիւնք բանտարկութեան եղեռնական քաղաքականութեան, ակար մնացած են ընկերական կանգին մէջ, այդ կազմակերպութիւնը պէտք է նեղատեսի միակ միջոցը։ Բարիզեան պէտք է զգաստ բարդ ամբողջ Օսմանցիներուն, սանդ ցեղ ու կրօնի խարութեան, ազգային ամենէն զօրաւոր կազմակերպութիւնը բլլայ։ Եթէ պաշտօնական հանգամանք անելցող անձեր գտնուին ինչ-ինչ դերու և կեդրոնին մէջ, այն ատեն Բարիզեան երկրորդ կառավարութեան հանմանքը կը սատանայ, ինչ որ չի կրնար երկար տեսնել և վնասակար է։ Օսմ. բանակը պէտք է կատարելագործ հանդարտ մնայ և էգդք բլլայ, վիճաբանութեանց և անձնական կարծիքներու բերմամբ զոյացած քաղաքական հոսանքներու հանդէպ. բանակը պէտք է ապահէ բարձր դիրք մը, որպէսզի ներկայացնէ ամբողջ ազգը. ուրիշ խօսքով հարկ է կատարած մնայ ո՛չ թէ սահմանադրի թատրոնի անձերու քաղաքական կեանքին, այլ Սահմանադրական կեանքին։ Միութեան ու յառաջդիմութեան ազնիւ, բանակին, ամբողջ ազգին հոգին է։ Օսմ. բանակը, որ ուխտին ամենէն ակնբերեալ բանակն է, այդ ազգին բացարձակ երաշխաւորութիւնը կը կազմէ։ Բանակին բացարձակ աջակցութիւնը պիտի վայելեն զէպի միութիւն ու յառաջդիմութիւն ձգտող բոլոր սատարները։ Այս է իմ կարծիքս իրրեւ բանակին պատասխան մարդ մը։ այլ նշանակին աշխատեցայ իրրեւ բանակին պատասխանող մարդ մը։ Օսմ. յեղափոխութիւնը արդիւնք չէ մեծ հանճարներու գործքին, ինչպէս Ֆռանսիոյ ու Կարիպալտիներու, որոնք երկրին մասնաւորական կեանքը կը մարմնանան, այլ արդիւնք է փոքր յեղափոխականներու առաջ բերած յեղափոխական մեծ գործի։ Նոյն յեղափոխականներուն ձեռնարկած բարենորոգմանց դիրքին ու արդարացուցիչ կարեւորութիւնը կրնամ ունենալ ասնոց գործի պատասխանելէն։ Այն իրարանցութիւնը, որով մէկ ք նի անձեր ինքզինքին իրրեւ յեղափոխութիւնն ներկայացուցէ ցայց տալով տասնամեայ նեսաուեցան, երկիւղ մը առաջ բերաւ Լիհնասանի հոգեվարքին նման հուսահատութիւնն մը։ Կառավարութիւնն մէջ անձնական գործ եթէ յաղթաղ հանդիսանայ, երկրին մէջ անիշխանութիւնը անխուսափելի է։ Այն փոփոխութիւնները, որոնք Պէյբոզի հոգեկրոյթին տան թաղաղ պէտք արասատնած խօսքերուն նիւթական արդիւնքներն են, բարձրագոյն հիմք կը կազմեն։ Որովհետեւ ես ալ մէկն եմ Սահմանադրութիւն հոչակելու համար քաղաքական խառնուղ սպանելու, միշտ ուշադրութիւնս հեռուներուն ունեցի ու թիմիթէն միջեւ ուղղութիւնս։ Ինչպէս ամբողջ ազգ մը ինքզինքն ու Թիմիթէն միջեւ

է ապասքին զործոց Նախարարին հետ։

ՊԱՄՊՈՒԼԻ ԱԶԱՏՈՒԹԻՒՆԸ

«Ճէնին» և «Զէօնրա» թերթ օրաթերթերը Պատերազմական Առեանի կողմէ դաղարման զատապարտուելուն անձնականութիւնը զրաված բլլալուն համար։ «Ճէնին»ի տեղ երէկ հրապարակ կար «Սիենի» պրուն պատասխանատուն է կրթական Նախարար և երեսփոխան Իսմայիլ Հապզը պէյ, իսկ խմբագրապետը՝ Հիւսէին Ճահիտ պէյ։ «Զէօնրա»ի տեղ ալ նոր թերթ մը հրատարակուեցաւ, «Թարվինաթ» անուն, իբր օրական չափաւոր ազատական կուսակցութեան։ Խմբագրապետն է Տէրսիմի երեսփոխան Լութֆի Ֆիրքրի պէյ, պատասխանատուն՝ Տավուտ Եաւսուվանի էֆ.։

*** Սահմանադրութեան հոչակումէն յետոյ, մէկ հոգի կնոջ չատ մը թերթերու արտօնութիւն ձեռք բերել առանց դժուարութեան։ Այդ թղթաւորութիւնը չարաչար զործածուած ըլլալով, կառավարութիւնը ստիպ եղաւ զատած էր մամուլի օրէնքը զործադրելու այդ մասին, որուն համաձայն, նախապէս քննութիւն պիտի կատարուի լրագրի արտօնութիւն ուզողներուն ինքնութեան և անցեալին վրայ։ Այսուհետև ալ ուզի խիստ միջոցներ ձեռք պիտի առնուին։ Կատարուած քննութիւնը պիտի հաղորդուի Պատերազմական Առեանին, և այս վերջինն հրամանին վրայ՝ արտօնութիւն պիտի տրուի։

ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԱԿԱՆ ՆՈՏ։ ՇԲՋԱՆԸ

Մ. և Յ. կուսակցութիւնը առջի օրուան նստին մէջ զաղեցաւ խորհրդարանական նստաշրջանի երկարաձգման խնդրոյն։ Երկարաւոր վիճաբանութիւնէ յետոյ, 24ի դէմ 83 ձայնով մերժուց երկարաձգումը։ Յետոյ կուսակցութիւնը որոշեց որ Երեսփ. Ժողովը զիշերներն ալ աշխատի, մինչև մայիս 15 աւարտելու համար կրմատացոյցին քննարկութիւնը։ Եթէ մինչև այն տեսն վերջ չգտնէ, Խորհրդարանին նիստերը առաւաւտեան երկու երեք օր ալ պիտի կերկարաձգուին։ Այդ որոշումը տէմօքրատ, և չափաւոր-ազատական կուսակցութեանց հաղորդուեցաւ։

*** «Նոյէ Ֆրայէ Բրէսէ» կ'ըսէ թէ ընդդիմադիրները խորհրդարանական նստաշրջանը երկարաձգելու առաջարկէն ետ պիտի կենան, եթէ եղաբրոյր Սուլթանին կողմէ ապահովութիւններ ընծայէ որ Խորհրդարանը ազատութեան ասպարէզ պիտի վերադարձուի։ Զրոյցի մը համաձայն, վարչապետը չուզելով այդ ապահովութիւնը տալ, իր հրաժարականը ներկայացուցած է կայսրը, բայց չէ ընդունուած։

ԱԹԱԹԱՆԵՐՆ ՈՒՂԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆԸ

Ընդ. Ազգային անօրէնութիւնը 6) ասոնցմէ պաշտօնեաներ նշանակած Սուլթանին ուղեւորութեան տեսնելու վրայ հակիրճ հարց։

Գանձապետ պատուիրակութիւն մը Սկանիկ պիտի երթայ, Սուլթանը ողջունելու և խնդրելու համար որ իրենց քաղաքն ալ այցելի։ Բ. Դուռը բոլոր պաշտօնատանց յանձնարարած է արձակուրդ տալու այն պաշտօնեաներուն, որոնք կը փափաքին մասնակցիլ օամ. նաւատորմի հանդիսակիր մարմնոյն կողմէ տարբերակիր զուսական պատրաստն Սուլթանին Բոսֆէր ուղեւորութեան առթիւ։ Սերպ պատուիրակութեան պիտի նախագահէ դահաժառանգ Աղեքսանդր իշխանը։ Այդ պատուիրակութիւնը յունիս 2ին կայսեր պիտի ներկայանայ։

ՈՒՆԵՆԴՐՈՒԹԻՒՆ

Նախորդ եղաբրոր և ծերակուտական Հիւսէին Հիրմի փաշա, որ խորհրդարանական ուժեղ մէջտեղ մէջտեղ Եւրոպա պիտի ուղեւորուի, առջի օր Սուլթանին ներկայանալով հրաժեշտ առաւ։

ԸՆԴԱ. ԾԵՐՈՒՄ

«Նոյէ Ֆրայէ Բրէսէ» կ'ըսէ թէ Սուլթանին Բոսֆէր ուղեւորութեան առթիւ կայս. ներման պիտի արժանանան 1285 քաղաքական յանցագործներ։ Առանց հազարը Ազզանիացի է, երկու հարիւրը՝ Յոյն, յետանը՝ Պուլկար և երեսունչինգը՝ Սերպ։

ՊՈՒՐԱՅԻՆ

Իզմիրի երեսփոխան Լիմմանլիլիսա էֆ. Երեսփ. Ժողովի նախագահութեան թեկնածու մը պիտի ասայ, հակառակ թէ ընչո՞ւ պաշտօնի էր մղուած Միտիլիի Յոյներուն դէմ։

*** Բաղկայ արտաքին զործոց Նախարարութեան խորհրդական իշխան Մաղլա յոյսարարած էր թէ Բ. Դուռը հրաման զրկած է՝ պաշտօնի զաղրեցնելու համար։ Իզմիրի հեղինական Անեւարական Մենեակը խնդացի երեսփոխան Պ. Կալլիի հետապրած է թէ Իզմիրի իշխանութիւնները այդ պիտի հրաման մը չեն ստացած և թէ պաշտօնը նոյն խստութիւնը չ'ունենար։ Ուրիշ քաղաքներէ հասած լուրեր ալ կը ծանուցանեն թէ պաշտօնը ազդուրէն կը չարունակուի։

ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԱԿԱՆ ՔՐՈՆԻԿ

Գ. ՆՈՏԱՇՐՋԱՆ — 104ՐԴ ՆԻՍՏ

ԿՐԹԱԿԱՆ ՊԻՒՏՃԷՆ

ՈՉ-ԻՍԼԱՄ ՎԱՐԺԱՐԱՆՆԵՐԸ ԵՒ ՊԵՏԱԿԱՆ ՔՆՈՒԶՆԵՐԸ

ՊԵՏԱԿԱՆ ԾԱԽՔԻՆ, ՈՉ-ԻՍԼԱՄ 6 ԱԶԳԻՆԵՐ ԳԵՐՄԱՆԻԱ ՊԻՏԻ ՊԱՐԿՈՒԻՆ

Նիստը սկսաւ ժամը 10.30ին. կը նախագահէր Ահմէտ Բիրսա պէյ։

Կրթական պաշտօնին վիճարանութիւնը չարունակուեցաւ։

Ժողովը անցաւ յոդուածներու վիճաբանութեան։ Առաջին մասը (ամսական ոճներ) 2,769,200 զրշ. ընդունուեցաւ։

Երկրորդ մասը (կուսակալութեանց ծախք) 3,181,000 զրշ.էր։ Հօձա Վէհպի այս դրութիւնն մէջ, կրթ. քննիչներու յատկացուած զումարին պէտք խոսեցաւ, քանի որ բաւականաչափ զպրոց չկայ, ըստ, այդ քննիչներուն զոյութիւնը հատատուկու համար։

Պաղանզատէ Իսմ. Հաղզը ընդհանուրակը պաշտպանեց քննիչներու պաշտօնը, քանի որ ըստ անոնք ոչ-պետական զպրոցներու վրայ հսկողութիւն կատարելու պաշտօն ալ ունին։

Էմմանուէլիսոխ էֆ. (Իզմիր) Կառավարական քննիչները կրը ոչ-իսլամ զպրոցները այցելեն, տեղի կուսան զանդատներու և այս զանդատները պատճառ կ'ըլլան այլեայլ ցեղերու միջև ցրուութիւն առաջ զալուն։ Ոչ-իսլամ մարդիկ կանցնեն քննիչներու մուտքը արգիլել զպրոցներէն ներս և ոչ մէկ տարբերութիւն հանդէպ յսուի նպատակ մը կը մնացնեն, միայն թէ կը ենդրեն որ քննիչները զանգանելու տեղի չտան։

Կրթական նախարարը.— Հին իմիմի մէջ քննիչները զպրոցները կը մանէին արգիլելու համար ազատական զաղափարներու ներմուծումը։ Հասարակութիւններու զպրոցները այս պատճառով սկսան կասկածանքով նայիլ պետական քննիչներու վրայ և կատարելագործելն ալ զրոյց իրարու հանդէպ ստացան մաքսանենգի ուսմանքային պաշտօնեայի դերը ստացան։ Այն կատարելագործելը որ կը վարնայ զպրոցներու մէջ ուսուցուած ուսումներէն, այդ կատարելագործելը պիտի ճարտարութիւն մէջ կը մնայ։ Այլապէս ցեղերու վարժարաններուն մէջ ուսումի ազատութիւնը կասկածի չենք ուզեր. սակայն չենք ալ ուզեր որ ըրջականա բլլայ հոն (ծախք)։ Ամէն եւ պետական քննիչները թշնամիի նման չպիտի մտնեն ոչ-պետական զրպրոցներու մէջ. այլ անոնց պիտի նային այնպէս, ինչպէս որ նային պետական զրպրոցներու վրայ. երկու-երեք մէջ երեք տարբերութիւն չպիտի զնեն։ Պետական քննիչներու պաշտօնը միայն ուսուցիչները կամ զպրոցը քննադատել չէ, այլ անոնց թերի կողմերը ցոյց տալ և եթէ զանցաւոր արդիւնքներ տեսնեն, միջնորդութիւն ընել կառավարութեան մօտ զրպիղի չքանչաններ և վարձատրութիւններ տրուին անոնց։ Քննիչները տակէ եւ «պտերնը» պիտի չլլան Պուչ էֆ.ի բացատրութեամբ և արդէն արդան ալ կասկածենք, հասարակութիւններու զպրոցներէն ո և է կերպով չենք օգտուիր և քննիչներու աչքէն միշտ կը վերիպեն զաղանի դասերը։ ուստի չենք ուզեր հաւատալ որ ոչ-պետական զպրոցներու մէջ բրօբաղանդի դասեր տրուին։

Յետոյ կրթ. նախարարին առաջարկով ՁՆՁուեցաւ քննիչներու համար յատկացուած 1,355,000 զրշ.ին կէսը և որոշուեցաւ միայն մնացեալ քննիչներ կարգել։

Գ. մասը 10,988 880 զրշ. յատկացուած էր բարձրագոյն կրթութեան համար, որուն մէջ են օամ. համարարանի զանազան ճիւղերը՝ աստուածաբան, երկրագործական, երկրաչափական զպրոցներ, Պոլսոյ զրոդարանները և գիտարան։

Բժշկական վարժարանի անօրէն ազգ. Պէհչատատն Շաբիր պէյ 20,000 ոսկիի չափ յաւելում մը ուզեց, բժշկ. վարժարանի զանազան պէտքերուն համար։

Մուսթաֆա Արիֆի պէյ ըսաւ որ պէտք է ըսել երկսեռական նախարարը, որպէսզի չրսուի թէ ժողովը կը ուժեցնէ պիտանի բացը։

Տօքթ. Բիրսա Նեաբ պէյ առաջարկեց որ վերջնական որոշում մը տայ և Հայաստանի Փոչտէն Պոյու չփոխադրուի զրպրոցը։

Թեր ու դէմ վիճաբանութիւններէ յետոյ, Բիրսա Նեաբ պէյ առաջարկը մերժուեցաւ։

Կէս օրուան զադարէն վերջ չարունակուեցաւ վիճաբանութիւնը։

Սանասարի երեսփոխան Անմէտ պէյ առաջարկեց որ Սարարիայէն տասը տղայ բերուի Պոլիս և պետական ծախքով վարժարանացնելու մէջ զատարակուին։

Սամսունի երեսփոխան Մէհմէտ Սալի պէյ կ'առաջարկէր կրթական տարբի բաշխումը համեմատական չափով ընել։

Տօքթ. Բիրսա Թէվֆիք պէյ բաւական թէ՝ կրթութեան մէջ յատկացուցը միայն զբաղում ջրլլար. մեր ժողովրդը չէր մնան ալ մէկ կողմ ձգելու է մոլեռանդութիւնը զպրոցներու մէջ բրօբաղանդի դասեր արուին։

Յետոյ կրթ. նախարարին առաջարկով ՁՆՁուեցաւ քննիչներու համար յատկացուած 1,355,000 զրշ.ին կէսը և որոշուեցաւ միայն մնացեալ քննիչներ կարգել։

Գ. մասը 10,988 880 զրշ. յատկացուած էր բարձրագոյն կրթութեան համար, որուն մէջ են օամ. համարարանի զանազան ճիւղերը՝ աստուածաբան, երկրագործական, երկրաչափական զպրոցներ, Պոլսոյ զրոդարանները և գիտարան։

Բժշկական վարժարանի անօրէն ազգ. Պէհչատատն Շաբիր պէյ 20,000 ոսկիի չափ յաւելում մը ուզեց, բժշկ. վարժարանի զանազան պէտքերուն համար։

Մուսթաֆա Արիֆի պէյ ըսաւ որ պէտք է ըսել երկսեռական նախարարը, որպէսզի չրսուի թէ ժողովը կը ուժեցնէ պիտանի բացը։

Տօքթ. Բիրսա Նեաբ պէյ առաջարկեց որ վերջնական որոշում մը տայ և Հայաստանի Փոչտէն Պոյու չփոխադրուի զրպրոցը։

Թեր ու դէմ վիճաբանութիւններէ յետոյ, Բիրսա Նեաբ պէյ առաջարկը մերժուեցաւ։

Կէս օրուան զադարէն վերջ չարունակուեցաւ վիճաբանութիւնը։

Սանասարի երեսփոխան Անմէտ պէյ առաջարկեց որ Սարարիայէն տասը տղայ բերուի Պոլիս և պետական ծախքով վարժարանացնելու մէջ զատարակուին։

Սամսունի երեսփոխան Մէհմէտ Սալի պէյ կ'առաջարկէր կրթական տարբի բաշխումը համեմատական չափով ընել։

Տօքթ. Բիրսա Թէվֆիք պէյ ըսաւ թէ՝ կրթութեան մէջ յատկացուցը միայն զբաղում չրլլար. մեր ժողովրդը չէր մնան ալ մէկ կողմ ձգելու է մոլեռանդութիւնը և ամէն քանի մէջ կրօնքը խորհելու չէ. ինչ դիտեմ չատ մը տեղեր ուր պարզ այլենարանները չեն ուզեր մէկարէնիներէն ներս առնել, որովհետև մէջը չունի, թաչանի պատկեր կայ. օրինակի համար եթէ ես հօձա ըլլամ և մորուքս ածիլեմ ինձի կը հրաժարեցնէք։

Հօձապաշ.— Դիտութեան մէջ մոլեռանդութիւնէ զերծ մնալու է։

Բիրսա Թէվֆիք (չար.).— Կրօնքը գիտութեան հետ չփոխելու և անոր հետ խառնելու չէ, հակառակ պարզապէս բան մըն ալ չենք սորվիր։

Մուչի Իլիաս էֆէնտին առաջարկեց որ Մուչի վիճաին ալ նիստի առնուի և հոն աղջկանց վարժարան մը բացուի։

Նախարարը խոստանալով հանդերձ որ Թուրքիոյ պէտքը, դպրոցներու կողմէ, չափազանց է, բաւ թէ այդ ամէնը մէկ անգամէն չըլլար և եթէ 10 մրկոն ոսկի ալ յատկացուի նոր նախնական վարժարաններու, պարտեալ կարկի չէ բան մը ընել, քանի որ պէտք եղած ուսուցիչները կը պակսին։ Առայժմ ամէնէն կարեւորներուն պիտի ձեռնարկեմ և եթէ ողջ մնամ (նախարարը այս կէսը չասաց քանի մը անգամ, գուցէ հանդիսնել ուզելով թէ՝ կրնայ յանկարծ հրաժարիլ) յաւաջիկայ տարի մեւ պէտքերու մասին հարի եղածը կ'ընեմ։ Մուչի երեսփոխանը աղջկանց վարժարան կ'ուզէ, բայց ուր է վարժուհին. մեր մէջ երբ 21 տարեկան կ'ըլլան կ'մուսնանան, իսկ վարժուհի կը մնան ամուսնանալու անկարողները, տարեց կիներ և ասոնք ալ զաւառ չեն երթար։

Սբազը պէյ առաջարկեց որ Եւրոպա զրկուիլը ուսանողներու հետ Գերմանիա զրկուին նաև ոչ իսլամ ուսանողներ արդէն. մանկավարժութիւն հետևիկ յետոյ, վերադառնան հոս և Թուրք տղոց համար մանկապարտէզներ բանան։ Սբազը պէյ այս առթիւ թուաց մանկապարտէզներուն օգտակարութիւնը և ոչ-իսլամներու մէջ անոնց կատարած դերը։

Յետոյ այս առթիւ կարդացուեցաւ Սբազը պէյի մէկ թղթերը որով կ'առաջարկէր ոչ իսլամ վեց տղէկի զրկել Գերմանիա՝ մանկավարժութիւն հետևելու համար։

Ժողովը իր հաւանութիւնը յայտնեց և նախարարը խոստացաւ այս տարի զրկելիք 15ի չափ ուսանողներուն 6ը՝ ոչ իսլամ տղէկներէն ընտրել և զրկել Գերմանիա՝ պետական ծախքով։

Էսկիշեհիր երեսփոխան Թուզաղ պէյի մէկ թղթերով տարեկան 2000 ոսկի յատկացուեցաւ Տարիլ Ճէֆոդայիի (զրքանոց)։

Տօքթ. Բիրսա Նեաբ պէյի առաջարկութեամբ որոշուեցաւ որ կառավարութիւնը կարգ թանդարանը ճոխացնելու համար՝ Թուրքիոյ բոլոր տարածքներէն նմուշներ պատրաստել տայ։

Յետոյ յաջորդաբար քննարկուեցան միւս յօդուածները և կրթ. պիւտճէն (92 միլիոն զրշ.) ընդունուեցաւ զրեթէ նոյնութեամբ։

***

ԵՒՐՈՊԱՅԻ ԴԻՊԱՏԸ

Կրթական օրուան նիստին մէջ վիճաբանութիւնն զրուած էր կրթ. պիւտճէին ամբողջութիւնը։ Այդ առթիւ խօսք առաւ Վանի երեսփոխան Վահան էֆ. Փափազեան և զրեթէ մէկ ժամ տեւող ճառով մը է վեր հանեց նախնական կրթութեանզուտները։ Հին ռէժիմին, ըստ, կատարութիւնը կը վարնար նախնական կրթութիւնէն, որովհետև նախնական կրթութիւնն է որ ընդունակ մանկան ժողովրդի տարին խառնուն մէջ։ Իսկ հիմա ասհմանադրական կառավարութեան մէջ ամէն ինչ ժողովրդին համար պիտի բլլայ. տրեմն և կրթութիւնը։ Այս առթիւ բանախօսը օրինակներ մէջ բերաւ չբնակայ փոքր պետութիւններէն։ Նոյն իսկ Եւրոպայի մէջ բոլոր զիւղացիները զրեթէ կարդալ զրել զիտեն, իսկ մեր մէջ 100ին 97ը։ Պէտք է պարտաւորիչ բլլայ կրթութիւնը և տարբերութիւնը պիտի զնեն։ Ուստի հարկաւոր է որ ազգաբնակ ուսանողներուն ուսնարար և հարուստ կառավարութեան կողմէ տրուի։ Ամէն կերպով աշխատելու ենք որ ուսուցիչներ պատրաստուին և ոչ թէ պաշտօնեաներ։ Յետոյ չնչեց պէտքը օդնելու դատարէն եկող ուսանողներուն, որոնք բարձրագոյն կրթութիւն ուսանելու կուգան։ Ամփոփելով խօսքը, տարաբարեց.— 1. Դպրոցներ հիմնելու տեսն որոշ սիստեմ ունենալ։ 2. Նախնական զպրոցները եօթը տարուան վերածել և վերջին երկու տարիները յատկացնել արհեստի և երկրագործութեան նախնական գիտելիքներու։ 3. Մասնագիտական զրպրոցներու թիւը տեղիկ և տարը բարձրացնել։ 4. Բարձրագոյն (բոլիթէքնիք)վարժարան մը հիմնել։ 5. Մանկավարժութիւն ուսանելու համար տեղի թիւով ուսանող զրկել Եւրոպա։— 6. Դատաստանական ուսանողներու համար տուներ հիմնել պետական ծախքով։— 7. Մեր երկրին ամէն նահանգներէն որոշ համեմատութեամբ աշակերտ ընդունել բարձրագոյն զպրոցները։— 8. Ազգիներու դատարարութիւնն զարգ տալ։ 9. Կրթական ծրագիր մը պատրաստել, որու մէջ կեդրոնացման սկզբունքը ոչնչացած բլլայ և ազգերու ընկերութիւններու դատարարութիւնն մէջ ունեցած իրաւունքները պահպանուած և մասնաւոր զպրոց հիմնել ուզող կամ ուսուցչութիւն ընել ուզողներուն արդիւք չ'ելլուցուի։— 10. Վարժարաններու թիւն տեղիցնել։ 11. Զարմանալու համար զիշերային և կիրակնօրեայ վարժարաններ հիմնել։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԿԵԱՆՔԸ

ՄԻՍՈՒԼ ՍՈՒԼԹԱՆԻ ՊԱՐԱԳԱՆ

Վերակարգիչ հնչակեան կուսակցութեան պետերէն և ազատական երեսփոխան Միսակ Սուրեանի անդարտական արարքներու մասին նորանոր յայտնութիւնները լուսն ցոլամ առաջ բերած են Սամսունի մէջ։ Թագեղիները ալ անգամ զայթակղութիւններուն վրայ՝ նամակ զրած են Սկիւտար, Իզմիրլի ընտրողներուն որ երեսփոխանին Սուրեանի զործարքը զատանդիկն։ Սամսունի Թագ. Խորհուրդը և Կրթական Տնտես Քարանֆարեան էֆ. մի առ մի հարցաքննած են ականատեսները և զարհուրելի յայտնութիւններ երևան եկած են։ Ուսումնական Խորհուրդը Կրթական Նախարարութեան պիտի դիմի եղեր որպէսզի Սուրեանի ձեռքը կարգուած վարժարանի տրտնաղիրը հոս առնուի։

Կ'ըսուի թէ Սամսունի վարժարանի անօրէն կարգուած էր հրաժարական Պատրիարք Տ. Եղիշէ Դուրեանի առաջարկութեան վրայ, թէև յիշեալ տիրանաչա պարանը արդէն քանիցս թէ Մարքիս-Գիւղ և թէ այլուր նոյն անարգոյ ընթացքներուն մէջ դտնուած է եղեր մասնաւորապէս աղջիկներու հանդէպ։

Կը ենթադրեն թէ երեսփոխանները ոմանք ալ Սուրեանի վատարարը պիտի պահանջեն Սդգ. Ժողովէն։

ՇԻՐՎԱՆԶԱԴԵԻ ՕՈՐԵԼԻԵԱՆԸ ՍԵՂԻՍՏԱՐԻ ՄԷՋ

Շաբաթ իրիկուն Սկիւտարի Ցատաղ. Մխիթարեանը իր լսարանին մէջ հանդէս մը սարքած էր ի պատիւ ատատոյ տարանդաւոր վիպագիր-թատերագիր Շիրվանզատէի, որուն յոբելիանը տօնուեցաւ։ Հանդէսին կը նախագահէր Ծանօթ զրագէտ-հրատարակագիր Եր. էֆ. Սրմաքէշխանեան, որ քանի մը խօսքով ներկայացուցին, որ քանի մը խօսքով ներկայացուցին թէ՝ Շիրվանզատէի ի պատիւ զրուած հանդէսը մրքան մեծ կարեւորութիւն ունէր Հայուն համար։ Շիրվանզատէի և իր զործերուն մասին խօսեցան Տիգրան էֆ. Զէօկիբեան։ Իսկ այս բանախօսութիւնները ընդմիջուեցան երաժշտական կտորներով ու երգերով։ Դաշնակի վրայ զեղեցիկ կտոր մը նուագեց Ծանօթ դաշնակահար Սաեվան էֆ. Բարկիան։ Հայ զեղջկական երգեր երգուեցան Բասֆիլի երաժշտական երգեհոնի խումբին կողմէ։ Զէօկիբեան էֆ.ի բատարան երկար բանախօսութենէն ետքը կարդացուեցաւ Շիրվանզատէի «Սաֆիոյ»ը վէպէն հատուած մը։

ՀԱՅԱԿԱՆ ԸՆԴԱ. ՄԲԱՅԹԻՒՆ ԵՒԵՐ. ԳԵՐԱՅԱՐԵՑԻՆԻ ՁԵՌՆԱՐԿԻ

«Տիար,

«Հայկական Ընդհ. Մխիթեան բարեգործի նպաստակին մէջ դիտաւորութեան մը զրաւէ մեր մէկարութեան բաժինը։ Այս ընկերութիւնը իր հիմնարկութենէն ի վեր այդ ուղղութեամբ աշխատեցաւ, և ինչպէս արդէն իր վերջին տեղեկագրէն կ'երևայ՝ այժմ իր գլխաւոր աշխատութիւնը զարձուցած է կրթական գործին։

Բայց այդ գործունէութեան մէջ պակաս մը կար, զոր Կնոջ, Վարչ. Ժողովը վերջերս փափաքեաց լրացնել՝ հիմնելով իր կեդրոնատեղին մէջ «Կեդրոնական Դպրատան» մը։ Այս հաստատութեան նպատակը պիտի ըլլայ Հայ աղջիկ ու աղխարին վրայ խօսող ձեռագիր ու տպագրեալ երգարան։— 6. Դատաստանական ուսանողներու համար տուներ հիմնել պետական ծախքով։— 7. Մեր երկրին ամէն նահանգներէն որոշ համեմատութեամբ աշակերտ ընդունել բարձրագոյն զպրոցները։— 8. Ազգիներու դատարարութիւնն զարգ տալ։ 9. Կրթական ծրագիր մը պատրաստել, որու մէջ կեդրոնացման սկզբունքը ոչնչացած բլլայ և ազգերու ընկերութիւններու դատարարութիւնն մէջ ունեցած իրաւունքները պահպանուած և մասնաւոր զպրոց հիմնել ուզող կամ ուսուցչութիւն ընել ուզողներուն արդիւք չ'ելլուցուի։— 10. Վարժարաններու թիւն տեղիցնել։ 11. Զարմանալու համար զիշերային և կիրակնօրեայ վարժարաններ հիմնել։

Հարգելի տարեգրագիր

Հ. Բ. Ը. Մ. Կեսր. Դրադարանի

ԳՐԱԴԱՐԱՆԱՊԵՏ

Ն. ՇԵՐԲԱՆԱՆ ՊԷՏ

ՎԵՐՋԻՆ ԺԱՄ

ԿԱՅՍԵՐԻՆԻ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԻՒՆԸ ՄԱԼԹԵԻԻ ՄԷՋ

Առջի զիշեր Մալթէյի զինուորական հիւանդանոցին մէջ կատարեալ հիւանդութիւն մը պատահեցաւ։ Հիւանդը տասներեքամեայ հոսկան տղան տակ առնուեցաւ։ Մի-բարդարնական քնանութիւն կը կատարուի, տուղեալ համար թէ թղթերուն բանուած է։ Անցած տարի թղթերու պատճառած տեղերուն ցաւերը պատճառած է։ Հանգանեանները պիտի կատարուին։

ՅԱՒԱԿՅՈՒԹԻՒՆ

Երէկ արտաքին զործոց Նախարարը Գրանտական դեսպանատունը երթալով ցաւակցութիւն յայտնեց Բարիզի մէջ պատահած ատատանակի արիսմէնի համար։ Բարիզի օամ. զեսպանին փոխանորդին ալ պաշտօնական ցաւակցութիւն յայտնեցաւ։

ՄԵՆԱՄԱՐՏԻ ՄԷՋ ՇՈՒՐՋԸ

Հիւսէին Ճահիտ պէյ ընդունած բլալով Երիվանի երեսփոխան Հասան պէյի կողմէ իրեն եղած մենամարտի հրաւէրը, իր վիճակը նշանակած է, պանք են Սէրգիչէի երեսփոխան Միշոնա և Տէրվիշ պէյերը։

ՕՐՈՉՏԻ ՊԱՔ

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ԷՕՄԷՐ ԷՖ. ԽԱՆ, ՊԱՂՃԷԳԱԲՈՒ, ՊՈԼԻՍ

Կ. ՊՈԼՍՈՅ ՄԷՋ ԱՄԷՆԷՆ ԱԺԱՆ ԱՊՐԱՆՔ ԾԱԽՈՂ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆՆ Է

ՓՈՌՐԱՔԱՆԱԿ ՎԱՃԱՌՈՒՄ

ՎԱՃԱՌԱՏԱՆ ՄԷՋ ԿԸ ԳՏՆՈՒԻ ՀՈՒՆ ՄՅԵՐՔ ՄԸ ԱՊՐԱՆՔՆԵՐՈՒ

Կարճ և երկայն զուլպայ, ֆանէլա, քաչ-քօրսէ, սաւիթրրա, չապիկներ, այրերու, կիներու և ադոց յատուկ պատրաստագործուածներ, պլուզներ, ժիլետներ և ժիլետօնեներ, բէնեռարներ, քօրսէներ, թաչկինակներ, ձեռնոցներ, հովանոցներ և անձրեւանոցներ, տնուառոուութիւններ, գանակեղէն, մարքէնէ առարկաներ, ճամբորդութեան և բարիզեան ապրանքներ, առանին առարկաներ, թօնաֆիէ, ժանեակներ, պրոտերի, մեսաքսէ կերպասներ, բրդեղէն և բամպակեղէն ապրանքներ, ներմակեղէն, կարասիներ, մոմլաթ, լինելուսմ, ժամացոյց և ոսկերչական ապրանքներ։

Մեծ վաճառում բրդեղէն կտորներու խիստ աժան գիներով։

Օտոզտի Պաք վաճառատունը միակ կեդրոնատեղին է «ԲՊԵԼԻ» կարի մեքենային եւ «ՕՄԷԿԱ» ժամացոյցներուն, որոնց եւ ո՛չ մէկ կերպով կը հաւասարի այդ արժէքը ունեցող ուրիշ ոեւէ ժամացոյց։

Orfèvrerie

"CHRISTOFLE"

Une Seule et Unique Qualité

La Meilleure

Afin de l'obtenir EXIGEZ cette Marque et le Nom "CHRISTOFLE" sur chaque pièce.

Représentant à Constantinople :

H. DÉCUGIS.

COUVERTS MARLY

Գեղարուեստական առարկաներ. Մեվրի զարդաօրներ. Գեղարուեստական ժամերգի առարկաներ. Մարմարեայ յախճապակիէ. զարդ ժամացոյցներ եւ ազատակիներ, մարմարէ եւ պրոնզի. մեսաղ նպարիա եւ տ՚ամպօ. կապի եւ եկեբերակաղ զաներ. ճրագնակ ամ յախճապակիներ. լուսամ փոխներու մեծ մարէ. լուսեր բնիր գեղեցիկ եւ ամէն տեսակ բարպիներ։

ԲՈՐԱ.

ՎԱՃԱՌՈՒՄՈՒՆ Հ. ՏԷՊԻԹԻՔԻՍ

ՊՐՕՆԶԷ ԵՒ ԱՐՈՒԵՍՏԱԿԱՆ ԷՄԱՅԵԼ ԱՌԱՐԿԱՆԵՐ

ՓԱՂՈՍԿԷ ՎՐԱՅ ՄԱՆՐԱՆԿԱՐՆԵՐ

ԲԻՒՐԵԼԷ ԵՒ ԱՐՈՒԵՍՏԱԿԱՆ ԵՐԵՆՈՒՍ ԱՌԱՐԿԱՆԵՐ

(Նանսարի ըմբլ Կալէ զործատեղեր)

ՔԱՆԴԱԿՈՒԱԾ ՄԱՐՄԱՐԷ ԱՐՁԱՆՆԵՐ

ԿՈՅԵԱՆՈՅԹՆԵՐ 26

ՊԱՀԻՒՆ ԵՂԶԱՐԻԹԻՆՋԻՆ

Եաֆայլը չզրաւը քէրաս մէթր		15000
Քէրէնի չզրաւը քէրը	»	1000
Էօրթիւլիւ քէրէն պէգի	»	2000
Ֆէվանաքի	»	3000
Մասանոզ	»	5000
Նիւմանէյի կիսի սիրտ չզրաւ	»	1200
Գանտաչչ	»	2000
Մէրմէր չանի	»	600
Տրկ	»	600
Կիւնէշ չզրաւ	»	1500
Եէչիլ չզրաւ	»	500
Իմանէ սիրտ մուչամա	»	1000
Դաքն խրտնդը մուչամա	»	2000

Թէրանէի ամիրէ իշխն մուրիմի օրան պարտաւ մուհարրէր ան իչ դալմ էչխա միւգայա իսկրեք իւրալ դարալը զարքի ուսուլիկի մէկդը միւնաղասաա գունուլ գունաղասաան իսկասնա թաղլը օրանդարդն թէքլիֆնամէլէրին քիչասար մուգարրէր պարտանան բուսի մայիսին ան ալիքանէնը փաղար էրթէսի կիւնիւ պատկղէվալ սասի իբլեչ զասար թէքլիֆնամէլէրի իլէ կիւղսէ ան նիսպէթիմսէ թէքլիմնամի ազէլէրինի պարէրէ նէգարէթի ազօրտնանի սանրի իբթիտէի լէվազիմ գրուբնա իսկա էդէմէլէրի վէ սասի մէգրիբէ ան գրուբ գրուբ գրուբ

غایتله اوجوز صوك موده چشیدلر چوق صاغلام

اثو بلق ، چارشفلقلر ، کوملك، فانیله، چوراب مانیفاطوره وتحافیه‌یه عائد بالجمله اشیایی ایدنمك وبوصورتله برعثمانلی تجارتخانه‌سنی تشویق ایتمك اوزره :
بك‌اوغلنده مکتب سلطانی قارشوسنده واستانبولده محمود پاشاده قاپلو خانی تحتنده

نجیبلر تجارتخانه‌سی نه

مراجعت ایدیکز هرحالده ممنون قاله‌جقسکز

محمد فره‌فاشی زاده رشدی

ՄԵՀՄԵՏ ԳԱՐԱԳԱՇԶԱՏԵ ՐԻՒՇՏԻ

ՄԼՃՏԱՆՃԻԳ. ԵԼԷՆԻ ԲՈՍԹԱԽԱՆԷ ՃԱՏՏԼԻՍԻ

Վառառատան ակրը Եւրոպա կոստարած ուղեւորութեան առթիւ վերջին նորաձեւութեան ու իր յարգոյ յաճախորդներուն ճաշակին համաձայն նոր ապրանքներ բերիկ տուած է։

ՄԵՏԱՔԻՆ ԵՒ ԲՈՒՐԴԷ ԿԵՐԳԱՄՆԵՐ ՎԵՐՋԻՆ ՆՈՐԱՁԵՒՈՒԹԵԱՄԲ ՆՈՒՐԲ ՃԵՐՄԱԿԵՂԷՆՆԵՐ, ԱՂՋԻԿՆԵՐՈՒ ԵՒ ՏՂՈՅ ՁԱՏՈՒԿ ԶԳԵՍՏՆԵՐ, ՇՐՋԱԶԳԵՍՏՆԵՐ ԵՒ ԺԻԹԻՐՕՆՆԵՐ, ՄԵՏԱՔԻՆ ԵՒ ԲՈՄԲԱՏՈՒՐ ՆՈՐԱՁԵՒ ՊԼՈՒԶՆԵՐ, ՁԵՌԲԻ ՆՈՒՐԲ ՔԱԿԵՆԵՐ, ՊԱՏՄԱՔԱՂ, ԳԱՆԱԿ ԵՒ ԱՔԱՔՆԵՐ, ԳՈՒԼՊԱՅ, ԹԱՇԿԻՆԱԿ, ՖԱՆԵԼԱ, ՁԵՌՆՈՅ, ՀՈՎԱՆՈՅ, ՔԱՇԵՄԻՍԻԼՆԵՐ ԵՒԱՅԼն։ 5—54

بیوك مغازه

کوملك ١٠٠,٠٠٠ کوملك

بك اوغلنده جادهٔ کبیرده ١٧٠ نومرولو طوقاتلیان اتصالنده

حاضر واصمارلامه کوملکار متخصصی‌یز ظریف تحافیه اشیاسی ، یقالقرقراواتلر وپارسك اك صوك موده چشیدلری مغازه‌مزده موجود اولوب برکره زیارت ایدن حسن طبیعت اربابی چوق ممنون قاله‌جقلردر . 6

«املاك عمومیه اداره خانه‌سی»

یورغاکی میستیلی اوغلی

بغچه قپوسنده اشتاین مغازه‌سی قارشوسنده

عزت بك خان نومرو ١

املاك الیم صاتیمی استقراض ، ترهینات وامثالی معاملهلر هر مراجعت ایدنلری فوق‌العاده ممنون ایتمك شرطیله اجرا ودرعهده ایدیلور. قونطورات جیروسیله اقراضات وایجار واستیجار معاملاتی یاپیلور . عقارصاحبلرینه کارلی افکار ویریلور .

امریقاده دیشه طبیبی دوقتور آرام آره‌ویانه

امریقاده فیلادلفیا دارالفنون واناطومی‌مکتبندن مأذون اولوب بوکره‌بك‌اوغلنده تپه‌باشنده ٣٧ نومرولی قالینقو آپارتمانده اجرای صنعت ایتمکده اولدیغندن محترم قارئیمزدن احتیاجی اولانلره توصیه ایدرز .

دوقتور کنعانه توفیق

ایه وقادین خسته‌لقلر متخصصی . آلمانیاده توسیع معلومات ایتمشدر .
باب عالی جاده‌سنده اورخان بك آپارتمانده زوالی ساعت ایکیدن سکیزه قدر خسته قبول ایدر .

ՏՕՔԹ. ՔԷՆԱՆ ԹԷՎՖԻՔ
ՄԱՆԿԱԲԱՐԶ
ԵՒ
ԿԱՆԱՆՑ ԶԻՒԱՆԴՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ
ՄԱՍՆԱԳԻՏ

Տօքթ. Քէնան Թէվֆիք Պարիսի Նաբրիկ հիւանդանոցին մէջ երկար տարի պաշտօնավարած, օտար. բժշկական վարժարանի ծնողաբերական դպրեվրին պատ է։ Հիւանդ կ'ընդունի տակէն օր, կէս օրէն հարը ժամը 2էն (Ը.ե) վերայ, Օրխան պէյ ապարանքի իր դարմանատան մէջ։
2—10

فطران حقی اکرم

Goudzo Hakki-Ekrem

مزمن برونشیتلره وقیشدن وانفلوئنزه‌دن قاله سوره‌کلی اوکسوروکلره وبالعموم کوکس راحتسزلقلرینه قارشی تأثیر قطعیٔ شفابخشاسی اوی‌یش سنه‌دنبری بالعموم اطبای عثمانیه‌واجنبیه وبیکلرجه خسته‌لرطرفندن بالتجربه اکلاشلمسی اوزرینه بك‌چوق تقدیرنامه‌لروبرچوق‌سرکیلردن التون وکوش مدالیه‌لر قزانمشدر . نفس طارلغی تخفیف ایتدیکی‌کبی ورمك باشلانغیجنده‌ده بك بیوك فائده‌سی کورینور. مرکزی یکی پوسته‌خانه قارشوسنده عثمانلی اجزا دپوسی

«لاروشی ده‌زابیل» اوتلی

بویوك آطه‌ده ، آیانیقولا سوقاغنده

برنجی درجه‌ده‌کی بوجسیم ومطنطن اوتل مجدداً انشا اولنمشدر . حفظ صحتك ایجاب ایتدیردیکی صورتده . هوادار اوطه‌لرله یکی اصول واستراحت‌بخش اشیای بیتیه‌یی مشتملدر. بویکی اوتل ساحلده ، بویوك آطه‌نك اك فرح فزا برموقعنده انشا اولنمش اولوب منظره‌سی غایت لطیف ودلکشادر .

الافرانقه والاتورقه طعاملر اوکله ویاخود اقشام تمکی ١٥ غروش

مذکور اوتلده ، دوشلر ، دکز ، حمامی، اسکله . جسیم اجتماعلر ایچون واسع صالونلر بولنور. هرجمعه ایرتسی اقشاملری طعام اثناسنده وهرپازار کونلری چالغی بولونور. عائله‌لر واوزون مدت اوتلده قالمق ایسته‌ینلر ایچون تسهیلات خصوصیه ارائه ایدیلیر .

ՍԱՀԱՐԻ ԻԳՊԱԼ ԳՈՅՈՒՆՋԸ ԵՂԲԱՐՔ
ԿՕՇԻԿԻ ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ՊՈԼԻՍ, ՍՈՒԼԹԱՆ ՀԱՄԱՄ, ԽԻՏԱՒԻՆՏԻԿԵԱՐ ԽԱՆ, ԹԻՒ 11.

Սոդն վառառատան մէջ կը ծախուին ապրուստ, կիներու և ազգ յատուկ հագուստներ, տակուն ու չիթ տկարվին, կօշիկներ և բոնթոթով, ամէն տեսակէ։ Գիները չափաւոր են։

Գառատեղինէն յատնոտարարա մեր նեղով կը կատարուին։ 4—104

فرنکینك برشیرینغه‌ایله تداویسی

دوقتور اوغورلیاله

بوکره پروفسور ارلیخك کشف ایتدیکی ٦٠٦ یعنی « سالوارسان » نام علاجله فرنکی‌یی برشیرینغه ایله تداوی ایتدیکی‌کبی یکی واسکی جل صغوقلغی مشانه وبوبرك خسته‌لقلرینی از بر مدت ظرفنده تداوی ایتمکله معروف طبیب مومی‌الیه هرکون صباحدن اقشامه‌قدر سرکه‌جیده ترامواى جادسنده «فبوس» فطوغراف‌خانه‌سنك برنجی قات معاینه خانه‌سنده خسته قبول ایدر .

عثمانلی مغازه‌سی قره قاش ابراهیم

سلطان حمام نومرو ٤٢

ایصمارلمه وحاضر عسکری البسه‌لر : ایصمارلمه حاضر سیویل البسه‌لر

مغازه‌مزده‌یکی کشاد ابتدیکنز مانیفاطوره دائره‌سنه بودفعه پارسدن انکلترەدن، ایتالیادن، اسویچره‌دن، صوك موده‌یه موافق صورتده هرنوع ایپکلی ، یوکلی قماشلرله چارشافلقلر بلوزه‌لقلر غایت ظریف رنکلرده نه‌اولاین ، قره‌ب دوشین قماشلر الحاصل مانیفاطوره‌یه عائد کلیتلی قماشلر جلب ایدلمشدر ـ فیأتلر احتمالك خارجنده اوجوز اولدیغی‌کبی چشیدلرك نفاستی‌ده آیریجه جالب ممنونیتدر .

رقابت مشروعه هدف آمالمزدر

طبع سلیمه موافق صورتده قماش المق آرزو بیوران خانم افندیلر بردفعه مغازه‌مزی تشریف ایدرلرسه بهمه‌حال ممنون قاله‌جقلرینی تأمین ایلرز . . . 2

صاحبه محمد فره فاشه

ՄԱՀԻՏ ՄԷՀՄԷՏ ԳԱՐԱԳԱՇ

ԹՕՀԱՖԻՏԷԻ ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ՍՈՒԼԹԱՆ ՀԱՄԱՄ ՃԱՏՏԼԻՍԻ, ԹԻՒ 11 ԵՒ 12

Սոդն առեւարական հոստատութեան նշանարան է առեւարական աշխարհի մէջ սա իսմառապէս օգնելու հետեւի։ Վերանորոգութեան ոգին կ'ուղեղէ յատաջդիմութիւնը։ Եւրոպայի նեմնորինակ հոստատութեանց նման նոր վառառատան մը չունի արուած է, որ թոնաֆիլի վերաբերեալ ամէն կարգի ապրանքներ կը պատրաստեն։ Վառառատան Տէրը Եւրոպայի առեւարական ամենէն կարեւոր կեդրոններուն մէջ բրած ուղեւորութեան հետեւեւ, բերիկ տուած է, ամենագեղջիկ նորաձեւութեամբ չինուած, կիներու և ազգ յատուկ ԶԳԵՍՏՆԵՐ, ՊԼՈՒԶՆԵՐ, ԺԻԹԻՐԵՐ ԵՒ ԺԻԹԻՐՕՆՆԵՐ, աղջիկու և ազգ հոստատ ԶԳԵՍՏՆԵՐ, ՖԱՆԵԼԷՅԻ ԲԱՃԿԻՆՆԵՐ, ամբան յատուկ ՀՈՎԱՆՈՑՆԵՐ և վառառատան դլխաւոր ապրանքը և մասնագիտութիւնը եղող ՖԱՆԵԼԱ, ԳՈՒԼՊԱՅ և ուրիշ շատ անուան ընտիր ապրանքներ կը խնդրուի անդամ մը այցելել սոն վառառատանը, համոզուելու համար թէ հոն գտնուող ապրանքները ինչ ընտիր տեսակէ և որքան ժամն են։

Վառառատանը Մատնատա Փաշա Շեքերճի խանին կից 37 և 38 թիւ խանութներն գտա ուրիշ մասնաճիւղ չունի։ Այս մասին յարգոյ յաճախորդներուն ուշադրութիւնը կը հրաւիրուի։ 5—52

نجم تجارت ★ ذهنی وعرفان

سلطانه حمام نومرو ١١ - ١٣ جارشوی کبیر نومرو ٦٧ - ٧٢

اجنبی مغازه‌لرینك یداحتکارندن بیزار قلمش وآلدیغی اشیانك پك چابوق بوزولمسندن طولایی متأثر اولمش اولان وطن پرور مشتریلرمزك آرزولرینه وکورمش اولدیغمز رغبته بناءً مغازه‌مزی توسیع وخانم افندیلر ایچون بردائرهٔ مخصوص تفریق ایتدك بودائره‌ده مادمازللر خانم افندیلرك نزاهت طبعلرینه موافق اشیا تدهیر وارائه ایده‌جکدرلر .

صوك موده‌یه موافق اوروپادن جلب ایلدیکمز غایت کوزل ژاپونه ، تول بلوزلر ، بیاض چامشیر طاقلری ، کوزل ایچ انکلکلری . غایت شیق یازلق طپش انکلکلری ، اورمه چاکتلر ، قیز وارکك چوجق البسه‌لرینك صوك موده‌لری ، ارککلر ایچون قوله‌لی کوملکلر ، یقالقر قراواتلر ، شمسیه‌لر ، باستونلر ، خالص فرانسز قاپیله چورابلر ، غایت شیق باره چانطه‌لری ، قول دوکه‌لری ، مندیللر اوبالی الحاصل تحافیه‌یه عائد هردرلو اشیا اجنبی‌کبی سائر بایلدرلن یوزده یکرمی نفسانته مغازه‌لرمزده صاتلمقده‌در.

— مغازه‌لرمزی تشریف بیوره‌جق مشترین کرام سوزمزك جداً طوغری اولدیغی کوزلیله کوروب ممنون قاله‌جقلردر . (عثمانلی پارمسی عثمانلرك اولمیدر)

ՆԻԱՄԻ ԹԻՒՆԱՐԷՔ ԶԻՀՆԻ ԵՒ ԻՐՖԱՆ

ԹՕՀԱՖԻՅԷԻ ՕՍՄԱՆԵԱՆ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ՍՈՒԼԹԱՆ ՀԱՄԱՄ, ԹԻՒ 11 ԵՒ 13, ՄԵԾ ՇՈՒԿԱՅ ԹԻՒ 26—28

*Մեր վառառատանը վերջերս ընդարձակած ենք, զոհացում տալու համար մեր բազմաթիւ յաճախորդներուն։ Կիներու յատուկ ճիւղ մը ալ հոստատուած է։ Ամբան Գրանտիին տարեկ, Եւրոպայէն բերել տրուած են տեսակաւոր վերջին նորաձեւութեանց հետեւանքով հետեւեալ ճոխակազմ ապրանքներ ու բնաւոր ապրանքները.— Ճաշասեղան և թէյի սպասներ, ներքին ճերմակեղէններ, զեղեցիկ մարմանդներ, չիք մարմար, հիւսուածոյ չաքլիներ, ալշիներու և մանչերու զգեստեղէններ վերջին նորաձեւութեամբ, այրերու օրապուած չաքլիներ, անկողնի կարմաներ, թրամաներ, հովանոցներ, զամազաններ, զամա փոքրամարդ փանէլաներ և զուլպաներ, չիք գրամարդանոցներ, թեհնոցի կոճակներ, թեպիներներ և վերջապէս ուրիշ շատ մը ապրանքներ, որոնք օտար վառառատաններէն հարիւրին 10 պակաս գնով կը ծախուին, 4

خیری افسال فبوجی فریشلر

بیوك مغافه مغازه‌سی درسعادت سلطان حمام خداویردی خان نومرو ١١

الك صوك موده‌یه موافق وهرکیسه‌یه الویریشلی زنه وارکك وچوجقلره مخصوص غایتله شیق وطیانقلی وصورت مخصوصه‌ده اوروپادن جلب ایلدیکمز خالص انکلیز استارین وبوتیلری وایاق قابلری وترلیکلرك هردرلوسی مغازه‌مزده بولنور. درسعادت وطشره ایچون شیمدی‌یه قدر مغازه‌مزك مالاری طویدن صاتلمقده ایکن بوکره پك چوق طرفلردن وقوعبولان آرزو اوزرینه همان صاتش فیأتلری‌کبی معتدل فیأتلرله پراکنده اولمرق دخی صاتمقدمیز .

مغازه مزدن آلیش ویریش ایدنلرك اصلا الداحیه‌جقلرینی وبرکره مغازه‌مزی تشریف بیوره‌جق ذوات کرام وخانم افندیلرك صوك درجه ممنون قاله‌جقلرینی صورت قطعیه‌ده تأمین ایدرز .

طشره‌دن وقوعبوله‌جق طویدن سپارشلر درحال کمال سرعتله اجرا ایدیلور .

ԽԱՅՐԻ ԻԳՊԱԼ ԳՈՅՈՒՆՋԸ ԵՂԲԱՐՔ
ԿՕՇԻԿԻ ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ՊՈԼԻՍ, ՍՈՒԼԹԱՆ ՀԱՄԱՄ, ԽԻՏԱՒԻՆՏԻԿԵԱՐ ԽԱՆ, ԹԻՒ 11.

Սոդն վառառատան մէջ կը ծախուին ապրուստ, կիներու և ազգ յատուկ հագուստներ, տակուն ու չիթ տկարվին, կօշիկներ և բոնթոթով, ամէն տեսակէ։ Գիները չափաւոր են։

Գառատեղինէն յատնոտարարա մեր նեղով կը կատարուին։ 4—104

ՍԱՐՏՕՆԱՏԷՐ ԳԱՐԵԳԻՆ ՊՕՅԱՃԵԱՆ

ارسلانلی مغازه

فوق‌العاده تنزیلات

هرجنس ایپکلی ویوکلی اقمشه تجارتخانه‌سی

استاوروز . ماوریدیس

سلطان حمام نومرو ٣

مغازه‌مزك زهدی مناسبتیله اشبو ١٣٢٧ سنه‌سی بسالك ١ نجی کوننده اعتباراً مغازه‌ده‌موجود اوامتعه‌نك فروختنه ابتدار اولنه‌جقدر .

فرصتدن استفاده ایدیکز

عبدالحمید اوکون اقشامه قدر عینی حالت تهیجده قالدی . صالونده یالکزجه اوطوردیغی حالده، معهود تذکره‌یی دفعاتله آچه‌رق خرده بنلره تکرار تکرار اوقویوب. آنك اسرارمندرجاتنی کشف ایتمك ایچون اوغراشوب طوروبوردی.

آه! شاید بریسی آنك هربرسطرینی تفسیر وباخصوص اوسطرلری یازان ایله آنك رفقاسنی کندی ید انتقامنه تسلیم ایده‌بیلسه‌یدی ، آکا نه‌لر، نه‌لر ویرمزدی؟ ! .

اوملولرنی پنجهٔ قهرینه دوشوردکدن صوکرا، تکرار الندن قاچیرمش اولدیغنی تخطر ایتدکجه ، حدت وتهوری برقات دها غلیان ایدیوردی .

شیمدی ایسه او دورت فراریری یکیدن اله کچیرمك آرزوسی کندی ذهنی منحصراً اشغال ایدن برفکر ثابت ایدی .

بوتون قوهٔ ذهنیه‌سنی بومقصدك استحصالنه حصر ایتمشدی ؛

اقشام اوزری، خدمه‌دن برینی چاغیره‌رق، صباحدن بری مابیندن ارادهٔ شاهانه‌یه بکله‌مکده بولنان ضبطیه ناظری شفیق پاشانك حضوره جلب اولنمه‌سنی امر ایتدی .

شفیق پاشا کلنجه ، مرقومه خطاباً :

— درحال باغچوان عمری بولدیروب بورایه کیترملیسك، دیدی .

— باش اوسته، افندمز !

شفیق پاشا ارادهٔ شاهانه‌یی باشنك اوسته آله‌رق طیشاری چیقدیسه‌ده ، بونك اجراسی پك‌ده قولای دکلدی . باغچوان باب ضبطیه مأموریندن دکلدی ؛ آنك تحت اوامرنده حرکت ایتمه‌یوب ، محضا وعد اولنان عطیه‌یی الده ایتمك اوزره ، کندی کندینه ایشی تعقیب ایتدیکندن بوسبوتون کندی کفنه براقلمشدی. دائما تحریاتده اولوب ، بوغاز ایچنك آناطولی سواحلنده براثر ، براماره بولمق امیدیله ، اوطرفلرده طولاشمقده اولدیغنی بیلیورلر ایدیسه‌ده، اوچ کوندن بری اورته‌یه چیقمامشدی.

بوحالده ، باغچوانك درحال بولونوب کتیرلمه‌سی ایچون صادر اولان ارادهٔ شاهانه ناصل اجرا اوله‌بیلیردی ؟

ضبطیه ناظری حضور شاهانه‌دن چیقدقدن صوکره ، بواندیشه‌لره دوچار اولمشدی . عبدالحمیدك ناکهان کوسترمش اولدیغی شدت حدت ، بوتون مابینی دهشته براقش اولوب، برقاچ ساعتدن بری بوتون مابین منسوبلری شاشیردرق ، بری برلرینه عطف نکاه هراس ایده‌رك ، بوحدتك اسبابی حقنده بری برندن ایضاحات طلب ایتمکده‌جسارت ایده‌مه‌یورلردی. اك زیاده حال اضطرابده بولنانلردن بری شفیق پاشا ایدی . حدت شاهانه‌نك ، درت فراریلرك مسئله‌سنه شمولی بولندیغنی ذاتاً حس ایتمش اولوب، شیمدی کندیسنه ویریلن اوامرله دخی تخمینك صحتی تبین ایتمشدی .

زواللی ناظر ، مأیوس اوله‌رق ، عارف افندی ایله دیکر ضبطیه نظارتی منسوبیتندن بعض ذوات مهمه‌نك بولندیغی اوطه‌یه کیردی. بونلر برقاچ کوندن بری متمادیاً بیلدیزده قالیورلردی.

اوراده بولنانلره خطاباً :

— ذات شاهانه ، باغچوان عمر آغانك درحال مابینه کیترلمه‌سنی اراده ایتدی. ایچکزدن مجبا آنك نرده‌ده بولندیغنی بیلن وارمی ؟

دیو سؤال ایتدی .

هیچ بریسی جواب ویرمیه‌رك ، هپسی بردن، بری برلرینه عطف‌نکاه استفهام ایتدیلر.

ناظرك سؤاله هیچ بریسی برجواب قطعی ویره‌مه‌یوردی .

ناظر سوزینه دوام ایده‌رك :

— شمدی همان هرطرفه آدم کوندریله‌رك، آنی آراشدیرمه‌لی . ذات شاهانه‌نك امر اواده‌سی آنیده اجرا ایدللی. . . یوقسه نتیجه‌سی فنا اولور، دیدی .

شفق پاشانك بوسوزلری سویله‌دکدن صوکره هیجانلی برحالده اوطه‌ده کزمکه باشلادی. عبدالحمیدك علت تهوری اکثریا ساری ایدی : کندیسی بربحرانده بولندیغی زمان ، بوتون مابینده بولنانلر دخی ، کندیسیله برابر بحرانه دوچار اوله‌رق ، اعتدال دمی غائب ایدرلردی .

ناظر همان هایقره‌رق :

— هایدی ! دوشونمکله ایش کورولماز ؛ چابوق هرطرفه آدم کوندریکز . ایجاب ایتسه، بوتون پولیس وخفیه‌لری بوغاز ایچی کویلرینه صالدیریکزده ، شوباغچوان عمر آغانی بولوب کیترسونلر ... ایکی ساعته قدر بوراده بولنملی، آکلایورمیسکز ؟ دیدی .

مابعدی یارین صباح

استخراجاً طبعی ممنوعدر

معمولات، معادن واورمان منعلق

تشبثات مخصوص بازیخانه

بویازیخانه‌نك مقصدی، یکی اعمالات صناعیه تأسیس ، اولجه موجود بولنان تشبثاتك تزیید سرمایه‌سنه اشتراك ، تشکل ایتمش وایده‌جك اولان آتونیم شرکتلرك اسهامنی موقع تداوله وضع ایلمك ، معدن تحری ایدوب ایشلتمك ، یازیخانه‌مزه منسوب اولان معادن‌واورمان ارباب اختصاصی معرفتیله هرنوع مواد معدنیه ایله اورمانلری بیع وفروخت ایتمکدر .

عثمانلی ، المان ، انکلیز ، فرانسز وروم لسانلریله اجرای مخابره ایدیلیر . طلب ایدیلن تفصیلات ومعلومات مجاناً ویریلیر .

غلطه‌ده ، قاموندو سوقاغنده ، قاموندو خاننده ٥ نجی آپارتیمانده یازیخانه‌نك مدیری بولنان هومرغ. آمیریله مراجعت اولنه .